

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2022

CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

SRPEN 2023

Úvod	4
Nejvýznamnější audity a kontroly	4
Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	6
Maturitní zkouška.....	7
Úpravy společné části.....	7
Úpravy profilové části.....	7
Náklady na přípravu a realizaci maturitní zkoušky.....	8
Průběh maturitní zkoušky	8
Informační podpora.....	9
Hodnocení společné části maturitní zkoušky.....	10
Přezkoumání výsledku hodnocení a průběhu zkoušek maturitní zkoušky.....	10
Vyhodnocení průběhu a kvality zkoušek.....	10
Ochrana a bezpečnost zkušebního tajemství.....	10
Zadání zkoušek a jeho kvalita	11
Výsledky Maturitní zkoušky.....	12
Analýzy	17
Závěry	18
Zásadní zjištění	18
Doporučení.....	18
Jednotná přijímací zkouška	20
Konání testů a jejich vyhodnocení.....	21
Počty uchazečů a výsledky jednotné přijímací zkoušky	22
Náklady na přípravu a realizaci	25
Informační podpora.....	25
Hodnocení testů	25
Závěry a zjištění	26
Doporučení pro vzdělávací systém.....	26
Závěrečná zpráva, analýzy.....	26
Závěrečná zkouška	27
Informační systém ZZ	27

Zpracování jednotných zadání.....	28
Aktualizace jednotných zadání pro školní rok 2020/2021	28
Porady škol k jednotným zadáním	29
Soutěž samostatných odborných prací	30
Realizace závěrečné zkoušky ve školách	31
Červnový termín závěrečné zkoušky	31
Zářijový a prosincový termín závěrečné zkoušky	33
Metodická podpora škol.....	33
Závěrečná zkouška pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními	34
Informační podpora závěrečné zkoušky.....	35
Náklady na přípravu a realizaci jednotných zadání	35
Závěry a zjištění	35
Přílohy.....	37

ÚVOD

Hlavním úkolem Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále také CZVV nebo Centrum) v roce 2022 v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo:

- v souladu s § 80 odst. 3 připravit a realizovat společnou část maturitní zkoušky v jarním a podzimním zkušebním období a souběžně administrativně podpořit a zpracovat výsledky profilové části maturitní zkoušky;
- realizovat jednotnou přijímací zkoušku v souladu s § 60 a následujícími paragrafy školského zákona;
- realizovat technologickou a metodickou podporu závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ AUDITY A KONTROLY

V průběhu roku 2022 proběhly v CZVV následující audity a kontroly:

ČÍSLO KONTROLY	NÁZEV EXTERNÍ KONTROLY	KDO EXTERNÍ KONTROLU PROVÁDĚL	VÝSLEDEK (NÁLEZY) EXTERNÍ KONTROLY	PŘIJATÁ OPATŘENÍ VEDOUcí K ODSTRANĚNÍ ZJIŠTĚNÝCH ZÁVAD	ZHODNOCENÍ PLNĚNÍ PŘIJATÝCH OPATŘENÍ VEDOUcíCH K ODSTRANĚNÍ ZJIŠTĚNÝCH ZÁVAD
sl. 1	sl. 2	sl. 3	sl. 4	sl. 5	sl. 6
Č.j.: 42013/384 256/18/01 3/402/Poh	Kontrola plnění povinností v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za období od 1. 12. 2013 do 31. 5. 2018, resp. do 30. 9. 2020	PSSZ	Kontrola dosud neuzavřena		

MSMT- 24816/202 1-17 ze dne 10.6.2022	Posouzení účetní závěrky za rok 2021	MŠMT	Řádná účetní závěrka za rok 2021 se schvaluje	Drobné nedostatky odstraněny	
MSMT- 26913/202 2-1 z 6.10.2022	Posouzení účetní závěrky za rok 2022	MŠMT	1. část posouzení		
MF- 31233/202 1/1706-11	Veřejnosprávní kontrola - hospodaření s veřejnými prostředky v roce 2020	MF	Předáno FÚ a Oblastnímu inspektorátu práce.		
FÚ- 5517182/2 2/2000- 31477- 104750	Daňová kontrola na základě Protokolu o výsledku VSK MF č.j. MF- 31233/2021/1706- 16 ze dne 2.2.2022 zjištění č.4	FÚ	Porušení rozpočtové kázně - právní služby byly zadány bez veřejné soutěže. Uhrazen odvod za porušení rozpočtové kázně 254 856,25 Kč a penále 74 354 Kč	Proškolení zaměstnanců v zadávání veřejných zakázek.	
FÚ- 5517182/2 2/2000- 31477- 104750	Daňová kontrola na základě Protokolu o výsledku VSK MF č.j. MF- 31233/2021/1706- 16 ze dne 2.2.2022 zjištění č. 2	FÚ	Porušení rozpočtové kázně - uzavírání DPČ se stávajícími zaměstnanci, uhrazen odvod do SR ve výši 4 152 859,- Kč.	CZVV se odvolalo.	
13607/3.30 /22-4	Kontrola inspektorátu práce základě Protokolu o výsledku VSK MF č.j. MF- 31233/2021/1706- 16 ze dne 2.2.2022	IP	Probíhá		
MSMT- 14224/202 2-1	VSK u PO	MŠMT	49 kontrolních zjištění	CZVV zpracovalo soubor opatření a již přijatých opatření, a to vč. termínů do	

				samostatného dokumentu.	

Interní audit v roce 2022:

V roce 2022 byl realizován jeden interní audit dle ročního plánu auditů:

- a. Audit ověření účetní závěrky za rok 2021.

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

Převážná část žádostí o informace směřovala k poskytnutí informací souvisejících s výsledky maturitní zkoušky a jednotné přijímací zkoušky, případně zpracováním analytických dat za jednotlivé zkušební předměty a termíny maturitní zkoušky, tj. jarní a podzimní zkušební období, nejen za rok 2022, ale i od roku 2010.

O informace žádaly jak fyzické osoby, tak právní subjekty. Ne vždy bylo možné žádostem vyhovět tak, aby nedošlo k porušení příslušných právních norem (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, GDPR). Centrum každou žádost řešilo individuálně v souladu s výše uvedenými právními normami. Poskytnuté informace jsou v souladu s legislativou zveřejněny na webu Centra.

Struktura poskytovaných informací podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za kalendářní rok 2022 v členění podle písmen odstavce 1 § 18 byla následující:

POČET PODANÝCH ŽÁDOSTÍ O INFORMACE	14
POČET VYDANÝCH ROZHODNUTÍ O ODMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI NEBO O ČÁSTEČNÉM ODMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI	4
POČET PODANÝCH ODVOLÁNÍ PROTI ROZHODNUTÍ	0
ROZSUDKY SOUDU VE VĚCI PŘEZKOUMÁNÍ	0
POČET POSKYTNUTÝCH VÝHRADNÍCH LICENCÍ	0
POČET PODANÝCH STÍŽNOSTÍ PODLE § 16a	0

MATURITNÍ ZKOUŠKA

Pověření Centra k administraci maturitní zkoušky a realizaci společné části maturitní zkoušky (MZ) vyplývá ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Návaznou legislativní normou, která upřesňuje způsob zajištění průběhu maturitní zkoušky, je vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2022, stejně jako v celém období od roku 2013, skládali žáci všech oborů vzdělání povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky pouze v jedné úrovni obtížnosti. První povinnou zkouškou byl zkušební předmět český jazyk a literatura, u druhé povinné zkoušky (povinně volitelné) žáci volili mezi matematikou a cizím jazykem, kde si vybírali z pěti cizích jazyků: anglického, německého, ruského, francouzského a španělského. Dále si mohl každý žák ve společné části zvolit až dvě nepovinné zkoušky z portfolia zkušebních předmětů pro povinně volitelné zkoušky a nově také zkoušku z matematiky rozšiřující (ta navazuje na pokusné ověřování zkoušky Matematika+).

Od školního roku 2020/2021 se všechny zkoušky společné části na základě novelizace školského zákona zákonem č. 284/2020 Sb. konaly pouze formou didaktického testu a byly hodnoceny slovně hodnocením „uspěl“ a „neuspěl“ s vyjádřením procentuální úspěšnosti. Zkoušky z českého jazyka a literatury a cizího jazyka konané formou písemné práce a ústní zkoušky, které byly dříve součástí společné části, byly na základě novelizace přesunuty ze společné do profilové části.

ÚPRAVY SPOLEČNÉ ČÁSTI

- K maturitní zkoušce v jarním zkušebním období byli připuštěni všichni žáci posledních ročníků, kteří podali přihlášku k jarnímu zkušebnímu období do 1. prosince 2021 a prospěli v prvním pololetí školního roku 2021/2022.
- Didaktické testy se konaly v řádném termínu 2.– 4. 5. 2022.
- Pro jarní i podzimní zkušební období 2022 zůstalo navýšení časového limitu pro konání didaktických testů společné části z roku 2021. Didaktický test z českého jazyka a literatury trval 85 minut, didaktický test z cizího jazyka 110 minut (z toho 40 minut poslechová část testu a 70 minut část testu ověřující čtení a jazykovou kompetenci). Na didaktický test z matematiky bylo vyhrazeno 135 minut. Časový limit pro konání nepovinné zkoušky matematika rozšiřující zůstal nezměněn.

ÚPRAVY PROFILOVÉ ČÁSTI

Žákům, kteří byli ve školním roce 2020/2021 žáky posledního ročníku, byl navýšen počet opravných zkoušek praktické zkoušky na tři opravné zkoušky z každé zkoušky. Pokud tito žáci neuspěli u standardního třetího pokusu v roce 2021, mohli v roce 2022 konat pokus 4.

Zkoušky profilové části se v podzimním zkušebním období roku 2022 uskutečnily v době od 1. do 20. 9. 2022.

NÁKLADY NA PŘÍPRAVU A REALIZACI MATURITNÍ ZKOUŠKY

Roční provozní náklady na centrální zajištění obou zkušebních období (včetně nepovinné zkoušky Matematika rozšiřující) na konání společné části maturitní zkoušky v roce 2022 činily 121,350 mil. Kč.

Náklady realizace MZ v letech 2011 až 2022 v tis. Kč

OBDOBÍ	Z TOHO MZ
2011	178 390
2012	195 883
2013	161 538
2014	152 322
2015	137 184
2016	140 853
2017	141 109
2018	157 389
2019	150 048
2020	125 809
2021	119 828
2022	121 350
Celkem	1 781 703

PRŮBĚH MATURITNÍ ZKOUŠKY

Maturitní zkouška se v jarním zkušebním období 2022 uskutečnila ve školách v následujících termínech:

Didaktické testy společné části se v řádném jarním termínu konaly od 2. do 4. 5. 2022.

Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se uskutečnily v období od 16. 5. 2022 do 10. 6. 2022 (zkoušky konané formou písemné zkoušky, písemné práce a praktické zkoušky bylo možné konat od 1. 4. 2022).

Maturitní zkouška v podzimním zkušebním období 2022 se uskutečnila ve školách v následujících termínech:

Zkoušky profilové části se konaly 1.–20. 9. 2022.

Didaktické testy společné části se konaly 1.–5. 9. 2022.

INFORMAČNÍ PODPORA

Činnosti související s informační podporou maturitní zkoušky byly zaměřeny na jednotlivé cílové skupiny. Pro žáky a veřejnost Centrum stejně jako v minulých letech pravidelně zveřejňovalo aktuální informace prostřednictvím svých webových stránek maturita.cermat.cz.

Na webových stránkách byly průběžně publikovány jak důležité dokumenty k organizaci maturitní zkoušky (např. kritéria hodnocení, jednotné zkušební schéma), tak aktuální informace o změnách v modelu maturitní zkoušky a harmonogramu konání jednotlivých zkoušek v souvislosti s novelou školského zákona a protiepidemickými opatřeními ve školství.

Web maturitní zkoušky dále nabízel informace o jednotlivých zkouškách společné části včetně jejich struktury a způsobu hodnocení. Žáci mohli v samostatné sekci nalézt také desítky zadání didaktických testů z předchozích let. Kromě toho byly na webu publikovány také důležité informace pro pedagogy, kteří se účastnili školení na funkce zajišťující konání maturitní zkoušky ve škole.

Uživatelé mohli na webu nalézt rovněž odkaz na webové stránky data.cermat.cz, které jsou tematicky zaměřeny na statistické výstupy Centra. Zde jsou zveřejněny analýzy výsledků maturitní zkoušky v jarním i podzimním zkušebním období 2022.

Užitečným informačním kanálem pro maturanty i školy byl také facebookový profil *Cermat: Udělám maturitu* s početnou fanouškovskou základnou. Kromě publikování důležitých informací a novinek o maturitní zkoušce profil sloužil také k zodpovídání dotazů samotných maturantů a jejich rodičů.

Kromě webových stránek a facebookového profilu Centrum poskytovalo informační podporu žákům prostřednictvím *Maturitních zpravodajů* se zaměřením na přihlašování žáků k maturitní zkoušce a jednotlivým zkušebním předmětům společné části. Všechna čísla *Maturitního zpravodaje* jsou k dispozici na [Maturitní zpravodaj | Maturitní zkouška \(cermat.cz\)](https://maturitni-zpravodaj.maturita.cermat.cz)

Pro podzimní zkušební období bylo pro žáky připraveno samostatné vydání *Průvodce maturitní zkouškou*, které obsahovalo komplexní informace o organizaci maturitní zkoušky v zářijovém termínu.

Žáci se i v roce 2022 ve velké míře registrovali na *výsledkovém portálu žáka*. Prostřednictvím tohoto portálu tak maturanti měli možnost elektronicky získat dokumenty s výsledky didaktických testů.

Informační podpora školám byla zajištěna primárně pomocí tzv. directmailingu, tzn. hromadně zasílaných e-mailových zpráv, jehož prostřednictvím byly školám zasílány důležité informace k zajištění maturitní zkoušky. Stejně jako v předchozích letech byl pro komunikaci s touto cílovou skupinou v roce 2022 využíván zejména informační systém CERTIS, ve kterém byly školám zpřístupněny také metodické materiály, protokoly a záznamy ke zkouškám, výsledkové dokumenty a další doprovodné dokumenty k realizaci maturitní zkoušky.

Veřejnosti i školám byl každý pracovní den k dispozici HelpDesk Centra na e-mailu info@cermat.cz nebo na tel. 224 507 507.

HODNOCENÍ SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

V rámci hodnocení didaktických testů kromě DT matematiky rozšiřující bylo v jarním zkušebním období 2022 prostřednictvím elektronického systému vyhodnoceno celkem 1 187,6 tis. otevřených testových úloh a v podzimním zkušebním období pak 125,4 tis. úloh (každá úloha byla ohodnocena dvěma ratery). V jarním zkušebním období otevřené úlohy posuzovalo 228 raterů a 16 superraterů, v podzimním zkušebním období 56 raterů a 16 superraterů. Spolehlivost manuálního hodnocení byla založena zejména na tom, že každá otevřená úloha byla hodnocena dvěma hodnotiteli (rateri) a v případě neshody rozhodoval o výsledném hodnocení nadřazený hodnotitel (superrater).

PŘEZKOUMÁNÍ VÝSLEDKU HODNOCENÍ A PRŮBĚHU ZKOUŠEK MATURITNÍ ZKOUŠKY

Každý, kdo konal zkoušku profilové části maturitní zkoušky nebo byl z konání těchto zkoušek vyloučen, mohl písemně požádat krajský úřad o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení, a to pro jarní zkušební období do 30. 6. 2022. Pro podzimní zkušební období bylo možné žádost podat do 10. 10. 2022. Krajské úřady předaly Centru v jarním zkušebním období 25 kladně vyřízených žádostí. V podzimním zkušebním období předaly Krajské úřady Centru 10 kladně vyřízených žádostí.

Žádosti o přezkoumání průběhu a výsledku zkoušky společné části konané formou didaktického testu nebo o přezkoumání rozhodnutí o vyloučení z této zkoušky se podávaly Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, a to pro jarní zkušební období do 6. 6. 2022 a pro podzimní zkušební období do 30. 10. 2022.

Žádostí o přezkoumání výsledku didaktického testu bylo podle evidence Centra v jarním zkušebním období podáno celkem 1378 k 1431 zkouškám, z toho v 26 případech z důvodu potenciálního organizačního incidentu. Centrum doporučilo ke kladnému vyřízení 4 žádosti o přezkoumání výsledku didaktických testů, tedy 0,29 % podaných žádostí.

V podzimním zkušebním období bylo podáno celkem 509 žádostí o přezkoumání výsledku didaktického testu k 515 zkouškám, z toho 49 z důvodu potenciálního organizačního incidentu. Centrum doporučilo kladné vyřízení u 2 didaktických testů, tedy 0,39 % podaných žádostí.

Součinnost Centra při vyřizování žádostí o přezkoumání zkoušek konaných formou didaktického testu byla MŠMT poskytována prostřednictvím informačního systému CERTIS.

VYHODNOCENÍ PRŮBĚHU A KVALITY ZKOUŠEK

OCHRANA A BEZPEČNOST ZKUŠEBNÍHO TAJEMSTVÍ

Ochrana informace veřejně nepřístupné, tedy zejména zadání zkoušek, před prozračením je klíčovým požadavkem zajištění objektivit zkoušek. Tomu byla přizpůsobena procesní architektura logistického, technologického i bezpečnostního modelu maturitní zkoušky i postupy a metodiky pro výkon funkcí všech orgánů maturitní zkoušky.

Všechny procesy přípravy a průběhu zkoušek ve školách v jarním i podzimním zkušebním období proběhly bez jediného bezpečnostního incidentu. Monitorovací bezpečnostní systémy nezaznamenaly

žádný vážný incident ani zvýšené riziko jeho vzniku, a proto nebylo zapotřebí realizovat žádný z připravených krizových scénářů.

Centrum i ředitelé a pedagogičtí pracovníci škol znovu prokázali při ochraně informací veřejně nepřístupných vysokou míru odpovědnosti.

ZADÁNÍ ZKOUŠEK A JEHO KVALITA

Kvalitě a relevanci zadání didaktických testů byla v průběhu přípravy zadání věnována ze strany Centra maximální pozornost. Systém řízení kvality zadání zkoušek byl ověřován zpětnou validací úloh a zadání zkoušek a ověřením způsobilosti didaktických testů. Validace probíhala bezprostředně po prvním vyhodnocení didaktických testů. Validační komise CZVV byly jmenovány ředitelkou Centra a řídily se interní směrnici Centra.

Validační komise vydává následující výroky, o nichž rozhoduje ředitelka Centra:

1. K validitě úloh

- a. „Na základě komplexního posouzení klasifikované úlohy **neshledává komise důvod zařadit úlohu do kategorie defektních úloh** a nedoporučuje přijímat v rámci zpracování výsledků k této úloze žádná nápravná opatření.“
- b. „Na základě komplexního posouzení klasifikované úlohy **neshledává komise důvod zařadit úlohu do kategorie defektních úloh**. Doporučuje však přijmout nápravná opatření v podobě **úpravy klíče správných řešení**. Klíč správných řešení doporučuje komise upravit následovně: ...“
- c. „Na základě komplexního posouzení klasifikované úlohy komise **shledává důvodným její zařazení do kategorie defektních úloh** a doporučuje přijmout v rámci zpracování výsledků k této úloze následující nápravné opatření:
  - c1 Všem žákům, kteří test konali, bude do souhrnného výsledku testu započítán maximální počet bodů dosažitelný správným řešením úlohy.“
  - c2 Všem žákům, kteří uvedli jakékoli řešení úlohy, bude do souhrnného výsledku započítán maximální počet bodů dosažitelný správným řešením úlohy.“
  - c3 Všem žákům, kteří zvolili jako správné řešení alternativy ..., bude do souhrnného výsledku testu započítán maximální počet bodů dosažitelný správným řešením úlohy.“

2. K souladu úloh s Katalogem požadavků zkoušek

Varianta 1: u žádné z úloh nebyl identifikován nesoulad s Katalogem.

„Komise doporučuje ředitelce Centra potvrdit soulad předmětného didaktického testu pro ... zkušební období maturitní zkoušky ve školním roce ... s Katalogem.“

Varianta 2: alespoň u jedné úlohy byl konstatován nesoulad s Katalogem.

„Komise doporučuje ředitelce Centra potvrdit soulad didaktického testu ze zkušebního předmětu ... pro ... zkušební období maturitní zkoušky ve školním roce ... s Katalogem za

podmínky, že v případě úloh(y) č. ... budou provedena nápravná opatření ve smyslu stanoviska Komise.“

Po kontrole validačními komisemi CZVV byla kvalita didaktických testů posuzována Nezávislou odbornou komisí MŠMT (NOK), které byla předložena zkušební dokumentace včetně klíčů správných řešení a položkových analýz.

JARNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ

V jarním zkušebním období byla hodnocena způsobilost 10 testů s výsledkem, že všechny testy použité pro maturitní zkoušky v řádném termínu jarního zkušebního období roku 2022 jsou plně způsobilé plnit funkci validního zadání pro zkoušku společné části MZ konanou formou didaktického testu.

Posudky NOK k didaktickým testům v [jarním zkušebním období](#) jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT.

PODZIMNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ

V podzimním zkušebním období byla hodnocena způsobilost 7 testů, a to s výsledkem, že všechny testy použité pro maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období roku 2022 jsou plně způsobilé plnit funkci validního zadání pro zkoušku společné části MZ konanou formou didaktického testu.

Posudky NOK k didaktickým testům v [podzimním zkušebním období](#) jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT.

VÝSLEDKY MATURITNÍ ZKOUŠKY

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období 2022 přihlásilo celkem 77,0 tis. žáků, což je o 3,8 tis. méně než v roce 2021 (meziroční pokles 5 %). Počet **prvomaturantů** přihlášených k jarnímu zkušebnímu období (ZO) 2022 klesl meziročně o 0,8 tis. žáků (-1 %) na 71,9 tis. (93,4 % celkového počtu přihlášených).

Žáků hlásících se k **odloženému řádnému termínu** bylo 0,8 tis. (1,1 % z celkového počtu přihlášených).

K **opravné či náhradní zkoušce** se v jarním zkušebním období 2022 přihlásilo 4,3 tis. žáků (5,5 % z celkového počtu přihlášených), což je nejméně od roku 2011. Mezi lety 2012–2018 podíl těchto maturantů rostl z důvodu zvyšujícího se počtu těch, kteří napoprvé u maturity neuspěli a poté se k maturitní zkoušce hlásili opakovaně. Rokem 2019 se však růst podílu maturantů opravujících zkoušku zastavil a v posledních třech letech dochází k poklesu zastoupení této skupiny. Za jejím výrazným meziročním poklesem stojí jednak mimořádná opatření spojená s pandemií COVID-19 (zejména mimořádný termín MZ), ale také redukce modelu společné části MZ pouze na didaktické testy.

Mezi **prvomaturanty** bylo 32,8 tis. chlapců (45,6 %) a 39,1 tis. dívek (54,4 %). Celkem 68,2 tis. prvomaturantů se na střední škole vzdělávalo v denní formě vzdělávání (94,8 %) a 3,7 tis. pak v ostatních formách (5,2 %).

Co se týká prvomaturantů, z hlediska typu školy přihlášku ke zkoušce podalo 21,7 tis. gymnazistů, což je 30,2 % ze všech přihlášených. Meziročně podíl gymnazistů stoupl o 0,3 p. b. Z lyceí se přihlásilo 3,7 tis. (5,1 %) žáků, ze SOŠ pak 36,6 tis. (50,9 %) žáků. K MZ se dále přihlásilo 5,1 tis. (7,0 %) žáků ze SOU,

jejich podíl meziročně klesl o 0,5 p. b. Z nástaveb podalo přihlášku 4,8 tis. prvomaturantů, jejich zastoupení (6,7 %) zůstává srovnatelné s předchozími dvěma lety. Od roku 2011 došlo k poklesu zastoupení žáků z nástaveb na celkovém počtu prvomaturantů o 8,0 p. b.

PODÍL VOLBY PŘEDMĚTŮ 2. POVINNÉ ZKOUŠKY

Z celkového počtu 70 074 prvomaturantů, kteří se v jarním ZO 2022 přihlásili ke společné části MZ, jich ke 2. povinné zkoušce podalo přihlášku 69 733.

Ve volbě předmětů druhé povinné zkoušky pozorujeme od roku 2012 následující trendy:

- **Klesající zájem o zkoušku z matematiky** – v roce 2022 si zkoušku vybralo 11,9 tis. prvomaturantů, tj. 17,0 % přihlášených ke 2. povinné zkoušce. Oproti roku 2012, kdy byl zájem o matematiku historicky nejvyšší, činí pokles zastoupení tohoto předmětu 26,9 p. b. (průměrný meziroční pokles za období 2012–2022 je 2,7 p. b.).
- **Přetrvávající růst zájmu o zkoušku z anglického jazyka** – ke zkoušce se přihlásilo 56,0 tis. prvomaturantů (o 1,4 tis. více než v roce 2021) a podíl volby se tak dostal na 80,3 %. Od roku 2012 narostl podíl žáků volících angličtinu o více než 33 p. b. (průměrný meziroční nárůst v letech 2012–2022 je 3,4 p. b.).
- **Pokles volby německého jazyka**, který je pozorovatelný od roku 2012 s přestávkou v roce 2019. V jarním ZO 2022 si němčinu vybralo 1,1 tis. prvomaturantů, tj. 1,5 % přihlášených ke 2. povinné zkoušce. Rozdíl mezi lety 2022 a 2011 (tehdy si němčinu vybrala desetina prvomaturantů) činí 8,5 p. b.

Ruský jazyk si v roce 2022 zvolilo celkem 555 prvomaturantů (0,8 %), její zastoupení je tak nejnížší z celého sledovaného období. Největší podíl (1,8 %) v rámci druhé povinné zkoušky měla ruština v letech 2013 a 2014.

Francouzština byla v roce 2022 volbou pro pouhých 73 prvomaturantů, převážně gymnazistů, její podíl se tak v posledních dvou ročnících pohybuje kolem 0,1 %, v letech 2012–2018 byl na úrovni 0,2 %.

Španělštinu si vybralo v jarním ZO 2022 jako 2. povinnou zkoušku 154 prvomaturantů a její zastoupení se stabilně v celém sledovaném období drží na úrovni 0,2 %.

NEÚČAST U MZ

Z celkového počtu 77,0 tis. maturantů přihlášených k jarnímu ZO 2022 zkoušku nekonalo 6,6 tis. žáků, tj. 8,5 %. Meziročně se jedná o nárůst míry neúčasti o 3,1 p. b., a to zejména z toho důvodu, že v roce 2022 již podmínky účasti na MZ nebyly ovlivněny opatřeními spojenými s pandemií COVID-19. Ve srovnání s rokem 2019, kdy byly podmínky také standardní, je míra neúčasti o 1,4 p. b. nižší. Mezi **prvomaturanty**, kterých se přihlásilo 71,9 tis., k maturitní zkoušce nepřišlo 5,3 tis., tj. 7,4 %. Oproti roku 2019, kdy maturitní zkoušku nekonalo 6,1 tis. přihlášených, činí pokles podílu nekonajících 1,3 p. b.

Skupina žáků maturantů v **odloženém řádném termínu** čítá v roce 2022 celkem 1,2 tis. přihlášených, přičemž zkoušku nekonalo 0,4 tis. (48,7 %).

Mezi maturanty v **opravném či náhradním termínu**, kteří se přihlásili v počtu 6,1 tis., zkoušku nekonalo 0,8 tis., tj. 19,4 % přihlášených. Tito žáci již k maturitní zkoušce v minulých ročnících připuštěni byli

a jejich důvod neúčasti je tedy jiný než neukončení posledního ročníku střední školy. Oproti roku standardnímu roku 2019 se zde míra neúčasti zvýšila o 7,8 p. b.

NEÚSPĚŠNOST U MZ CELKEM

Celkový **podíl maturantů, kteří v jarním zkušebním období 2022 nezískali maturitní vysvědčení**, ať již z důvodu faktického neúspěchu či z důvodu nepřítomnosti u zkoušky (hrubá neúspěšnost), činí 29,5 %. Po výrazném poklesu hrubé neúspěšnosti v letech 2020 a 2021, který byl způsoben zejména vyšší účastí u zkoušky, tak míra hrubé neúspěšnosti v roce 2022 vzrostla, oproti roku 2019 je však o 4,7 p. b. nižší. Důvodem tohoto poklesu je vedle nižší míry neúčasti zejména změna modelu společné části maturitní zkoušky, kdy písemné práce a ústní zkoušky z češtiny a z cizích jazyků přešly s platností od roku 2021 do kompetence škol v profilové části.

Mezi **prvomaturanty** se hrubá míra neúspěšnosti dostala na úroveň 26,7 %, což je ve srovnání s rokem 2019 o 3,7 p. b. méně. Oproti „covidovému roku“ 2021 je však hodnota hrubé neúspěšnosti o 7,6 p. b. vyšší.

U skupiny maturantů hlásících se v **odloženém řádném termínu**, tedy u žáků, kterým se v předchozích letech nepodařilo ukončit ročník, a nebyli tak k MZ školou připuštěni, činí v jarním ZO 2022 hrubá neúspěšnost 77,9 %. Meziročně klesla o 17,8 p. b., ve srovnání s rokem 2019 je o však nižší jen o 2,1 p. b.

U maturantů hlásících se k **opravné či náhradní zkoušce** se podíl žáků, kteří nezískali maturitní vysvědčení, dostal na úroveň 68,1 %. Hrubá neúspěšnost tak stoupla meziročně o 14,3 p. b. a ve srovnání s rokem 2019 pak o 12,7 p. b.

V jarním ZO roku 2022 maturitní vysvědčení nezískalo 27,9 % z celkem 32,8 tis. přihlášených **chlapců** prvomaturantů a 25,6 % z celkem 39,1 přihlášených **dívek** (prvomaturantek), odstup chlapců a dívek tedy činil 2,3 p. b. Pokles míry hrubé neúspěšnosti oproti roku 2019 se výrazněji projevil u chlapců (o 4,5 p. b.) než u dívek (o 2,9 p. b.)

Pohled na výsledky MZ optikou **typu školy** ukazuje, že hrubá neúspěšnost prvomaturantů u maturitní zkoušky se v jarním ZO 2022 pohybuje mezi hodnotami 8,7 % (gymnázia) až 58,7 % (nástavbové studium). Rozpětí mezi nejlepším a nejslabším typem školy je ve srovnání s rokem 2019 o něco nižší. Pod celkovým průměrem jsou z hlediska hrubé neúspěšnosti zmínění **gymnazisté** (8,7 %) a maturanti z **lyceí** (18,3 %). Mírně nadprůměrný podíl neúspěšných či nekonajících vykazují prvomaturanti ze **SOŠ** (31,8 %). Na **SOU** neuspělo či zkoušku nekonalo 42,1 % přihlášených prvomaturantů, v **nástavbovém studiu** pak 58,7 %. Všechny typy škol vykázaly oproti roku 2019 snížení hrubé neúspěšnosti, nejvíce pak SOU a nástavbové studium (o 8,0, resp. 5,4 p. b.)

Čistá neúspěšnost, tedy podíl neúspěšných ze všech, kteří zkoušku konali, u **MZ celkem** v jarním ZO 2022 dosáhla hodnoty 20,8 %, což představuje meziroční nárůst 5,1 p. b. ovlivněný hlavně výsledky v profilové části.

Hodnoty **čisté neúspěšnosti u MZ** v jarním zkušebním období 2022 se napříč typy škol pohybují od 6,6 % do 48,1 %, tj. v rozpětí 41,5 p. b. (v jarním ZO 2021 bylo rozpětí 4,7 %–39,4 %, tzn. 34,7 p. b.). Nejlépe zvládli maturitu gymnazisté, pod průměrnou republikovou hodnotou jsou ještě žáci lyceí (14,5 %). Prvomaturanti ze SOŠ neuspěli z 25,4 %, na SOU neuspělo 35,2 % a v nástavbách 48,1 % konajících

zkoušku. Meziroční nárůst čisté neúspěšnosti se nejvýrazněji projevil v sektoru odborných škol, kde činil více než 7 p. b.

NEÚSPĚŠNOST U SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ – JARNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ

Ke společné části MZ se přihlásilo celkem 70,1 tis. prvomaturantů (o 0,9 tis. méně než v roce 2021), zkoušku pak konalo 65,3 tis. z nich. Míra čisté neúspěšnosti se dostala na 13,7 %, což představuje meziroční nárůst 2,5 p. b., oproti roku 2019, tj. standardnímu roku bez pandemických opatření, se neúspěšnosti snížila o 6,6 p. b.

Příčinami tohoto poklesu míry čisté neúspěšnosti oproti roku 2019 je zejména redukce modelu společné části MZ pouze na didaktické testy.

Z pohledu **typu školy** se ukazatel čisté neúspěšnosti u společné části MZ v jarním ZO 2022 pohybuje od 1,7 % (gymnázia) po 40,9 % (nástavby). Pod republikovou průměrnou hodnotou čisté neúspěšnosti jsou ještě lycea s neúspěšností 7,0 %, mírně nad průměrem pak SOŠ, kde neuspělo 17,2 % konajících, s větším odstupem za nimi pak SOU s podílem neúspěšných 27,0 %.

Zkoušku z **českého jazyka a literatury** konalo v jarním zkušebním období 2022 celkem 65,3 tis. prvomaturantů. U zkoušky pak v roce 2022 neuspělo 9,4 % těch, kteří ji konali, což představuje meziroční nárůst o 4,7 p. b. Mezi chlapci prvomaturanty konalo češtinu 30,1 tis. žáků, míra neúspěšnosti se pak dostala na 9,7 %. Mezi dívkami konalo zkoušku z češtiny 35,2 tis. a čistá neúspěšnost byla o 0,5 p. b. nižší než u chlapců, tj. 9,2 %.

K druhé povinné zkoušce bylo v jarním zkušebním období roku 2022 přihlášeno celkem 69,7 tis. prvomaturantů, z toho 17,0 % (11,9 tis.) si vybralo matematiku a 80,3 % (56,0 tis.) se pak rozhodlo pro cizí jazyk. Celková míra **čisté neúspěšnosti** ve druhé povinné zkoušce v jarním ZO 2022 dosáhla úrovně 7,2 %, meziroční pokles tohoto ukazatele činí 1,3 p. b. K poklesu podílu neúspěšných došlo v matematice a němčině, angličtina zůstala z pohledu míry čisté neúspěšnosti na meziročně srovnatelných hodnotách.

Matematiku si jako 2. povinnou zkoušku v jarním ZO 2022 vybralo 11,9 tis. prvomaturantů, z toho 7,0 tis. (58,8 %) byli chlapci a 4,9 tis. (41,2 %) dívky. Čistá neúspěšnost mezi žáky, kteří volili matematiku, se dostala na hodnotu 10,1 %. Meziročně tedy klesla o 6,5 p. b. (v roce 2021 však bylo v rámci pandemických opatření snižené cut-off score z 33 % na 27 %.), oproti roku 2019 činí pokles 5,4 p. b. Chlapci v jarním ZO neuspěli v 8,2 % případů, mezi dívkami pak neuspělo 12,9 % konajících.

Napříč jednotlivými **typy škol** se čistá neúspěšnost v matematice v jarním ZO 2022 pohybovala od 1,9 % (gymnázia) do 47,8 % (nástavby), na všech typech došlo meziročně i oproti roku 2019 ke snížení čisté neúspěšnosti. Prvomaturanti z lyceí neuspěli z 9,3 %. Mezi žáky ze **SOŠ** klesla čistá neúspěšnost na 17,2 % a na **SOU** neuspělo 30,1 % konajících zkoušku 2020.

Anglický jazyk si jako 2. povinnou zkoušku v jarním ZO 2022 zvolilo 56,0 tis. prvomaturantů (o 0,9 tis. více než v roce 2021), 24,9 tis. (44,5 %) z toho byli chlapci a 31,1 tis. (55,5 %) dívky. Zkoušku nakonec konalo 53,8 tis. žáků a neúspěchem skončila pro 6,4 % z nich, což je meziroční jen o 0,1 p. b. vyšší hodnota. Čistá neúspěšnost u chlapců v jarním ZO zůstala na meziročně stejné hodnotě, tj. 3,9 %. U dívek neuspělo 8,4 % konajících zkoušku, což je jen o 0,2 p. b. více než v roce 2021.

Mezi jednotlivými **typy škol** se čistá neúspěšnost v angličtině v jarním ZO 2022 pohybovala od 0,4 % (gymnázia) do 22,2 % (nástavby). Na lyceích klesla míra neúspěšnosti na 3,2 %, na SOŠ neuspělo 7,5 % konajících zkoušku. Mezi žáky na SOU dosáhla čistá neúspěšnost 9,7 %.

Zkoušku z **německého jazyka** si vybralo jako předmět 2. povinné zkoušky 1,1 tis. prvomaturantů, tj. 1,5 % všech, kteří se přihlásili ke 2. povinné zkoušce (v roce 2021 byl podíl volby němčiny 1,8 %), z toho 0,3 tis. (31,7 %) byli chlapci a 0,7 tis. (68,3 %) dívky. Zkoušku konalo 1,0 tis. žáků. Čistá neúspěšnost klesla na 16,5 %, meziroční rozdíl tak činí 3,1 p. b. Zkoušku z němčiny konalo 298 chlapců a 664 dívek. Čistá neúspěšnost u chlapců klesla meziročně o 12,2 p. b. na 11,7 %. Dívky prvomaturantky neuspěly v 18,7 % případů, což je o 0,7 p. b. méně než v roce 2021.

K nepovinné zkoušce z **matematiky rozšiřující** se přihlásilo 2,9 tis. maturantů, což je téměř stejný počet jako v roce 2021. V letech 2019 a 2020 činil podíl žáků zvolivších Matematiku+ 4,5 %, resp. 4,8 % maturitní populace, v posledních dvou letech, kdy je matematika rozšiřující součástí portfolia nepovinných zkoušek společné části MZ, tento podíl mírně klesl na 4,0 %.

V letech 2018–2020 tvořili více než tři čtvrtiny přihlášených k MA+ maturanti z gymnázií, v roce 2021 bylo jejich zastoupení na úrovni 74,3 % a v posledním roce činil jejich podíl opět více než 75 %. Žáci z lyceí (převážně technického zaměření) zaujímají kolem 6 % všech přihlášených k matematice rozšiřující. Z oborů SOŠ si matematiku rozšiřující volí především žáci z technických oborů, ti tvoří kolem 16 % přihlášených. Ostatní obory SOŠ, SOU a nástaveb představovaly v roce 2022 pouze 2,5 % přihlášených.

Čistá neúspěšnost u matematiky rozšiřující dosáhla v roce 2022 35,0 % – z 2,6 tis. žáků konajících zkoušku neuspělo 925 žáků. Meziročně se tak jedná o srovnatelné hodnoty míry neúspěšnosti. Maturanti na 8letých gymnáziích neuspěli z 18,7 %, na 6letých gymnáziích z bezmála jedné třetiny a na 4letých gymnáziích neuspělo 37,9 % konajících. Mezi žáky lyceí dosáhla čistá neúspěšnost 47,4 % a na technických SOŠ necelých 58,9 %. V ostatních oborech u zkoušky neuspěly tři čtvrtiny konajících.

Průměrný dosažený % skóre v matematice rozšiřující v roce 2022 činil 42,9 %. Nadprůměrného výsledku dosáhli pouze maturanti z víceletých gymnázií, průměr pak představují žáci z gymnázií 4letých. Maturanti na lyceích a technických SOŠ dosáhli výsledku 34,4 %, resp. 32 %, ostatní obory pak 26,1 %.

PODZIMNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ

Podzimní zkušební období je určeno zejména pro konání opravných zkoušek (žák zkoušku v předchozím zkušebním období konal, ale neuspěl), náhradních zkoušek (žák z vážných důvodů uznaných ředitelem školy nemohl konat zkoušku v předchozím zkušebním období) i zkoušek v řádném termínu (žák nekonal v předchozím zkušebním období maturitní zkoušku, protože neukončil úspěšně poslední ročník vzdělávání).

K podzimnímu zkušebnímu období roku 2022 se přihlásilo celkem 17,9 tis. maturujících, tj. o 3,3 tis. žáků méně než v roce 2019 (tj. ve standardním ročníku MZ bez pandemických opatření).

Skupinu podzimních maturantů je možné rozdělit do následujících typů. K termínu **opravnému či náhradnímu** se přihlásilo celkem 15,4 tis. žáků, tj. 86 % všech přihlášených. V absolutním počtu přihlášených v tomto typu termínu se meziročně jedná nárůst o 6,2 tis. (v roce předchozím byl počet

žáků v opravném či náhradním termínu 9,3 tis., v roce 2020 pak 10,9 tis.). K **odloženému řádnému** termínu se v podzimním ZO 2021 přihlásilo 2,5 tis. maturantů, tj. 14 %.

Mezi **prvomaturanty** se hrubá neúspěšnost u celé MZ snížila po podzimním zkušebním období z hodnoty 26,7 % v jarním zkušebním období na úroveň 12,5 % (tj. o 14,2 p. b.) a maturitní vysvědčení tak ani po dvou zkušebních obdobích nezískalo 9 tis. přihlášených prvomaturantů. Oproti roku 2021 je podíl žáků, kteří v daném ročníku nesložili maturitní zkoušku, o 4,6 p. b. vyšší. V letech 2011–2020 byla nejnižší míra hrubé neúspěšnosti po podzimním ZO v roce 2020 (11,4 %) a posléze v roce 2013 (13,3 %), nejhoršího výsledku pak dosáhli prvomaturanti v roce 2016 (18,9 %).

Míra **čisté neúspěšnosti** mezi **prvomaturanty** se po podzimním ZO 2022 dostala na úroveň 8,3 %. Z celkového počtu 68,7 tis. prvomaturantů, kteří zkoušku konali, neuspělo 5,7 tis. Oproti jarnímu ZO je podíl neúspěšných o 12,4 p. b. nižší.

Podíl prvomaturantů, kteří neuspěli ani po dvou zkušebních obdobích roku 2022, ze všech skutečně konajících zkoušku se napříč **typy škol** pohybuje od 1,2 % (gymnázia) do 26,8 % (nástavby). V roce 2021 bylo toto rozpětí 0,7–19,7 %, ve standardním roce 2019 bez protipandemických opatření se výsledky typů škol pohybovaly od 1,6 % po 37,6 %. Na lyceích v roce 2022 neuspělo 4,6 % konajících zkoušku, na SOŠ 10,0 % a v oborech SOU pak 15,6 % prvomaturantů.

Po podzimním zkušebním období roku 2022 se **čistá neúspěšnost ve společné části MZ** mezi prvomaturanty dostala na úroveň 6,2 %, snížila se tak o 7,4 p. b. oproti výsledku v jarním ZO.

PROFILOVÁ ČÁST MZ

V profilové části MZ **čistá neúspěšnost prvomaturantů** v jarním ZO 2022 dosáhla úrovně 11,7 %, což je o 5,1 p. b. více než v roce 2021. Jednou z hlavních příčin výrazného nárůstu neúspěšnosti je převedení písemných prací a ústních zkoušek ze společné části MZ do části profilové.

Po podzimním zkušebním období 2022 se čistá neúspěšnost prvomaturantů v profilové části MZ snížila oproti jarnímu ZO o 7,8 p. b. na hodnotu 3,9 %.

Podíly neúspěšných maturantů ve společné a v profilové části MZ se v roce 2022 dostaly historicky nejbližše. V jarním ZO činila čistá neúspěšnost ve společné části 1,2násobek neúspěšnosti v profilové části. Po podzimním ZO je pak podíl neúspěšných ve společné části 1,6krát vyšší než v profilové zkoušce. V letech 2011–2020 byla čistá neúspěšnost jarního ZO ve společné části 2,5–3násobkem neúspěšnosti profilové části, po podzimním ZO byl odstup částí MZ ještě větší – 3,2–4,9násobek.

Přiblížení výsledků obou částí MZ je důsledkem úpravy modelu zkoušek společné části, tj. redukce komplexních zkoušek na didaktické testy.

ANALÝZY

Analytické výstupy týkající se přihlašování a výsledků maturitní zkoušky jsou dostupné na oficiálních [webových stránkách Centra](#).

ZÁVĚRY

Poznatky z průběhu maturitní zkoušky v roce 2022 znovu potvrzují opodstatněnost jejího začlenění do vzdělávacího procesu.

Logistický a technologický model evaluačních projektů prokázal vysokou míru spolehlivosti a pružnosti.

ZÁŠADNÍ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení dopadu reformované maturitní zkoušky na vzdělávací systém je nutné provádět v širokém kontextu jejího zrodu a vývoje. Model prodělal za krátkou dobu existence (třináct realizovaných ročníků) mnoho zásadních změn. Při častých proměnách je pak maturitní zkouška pro všechny její aktéry obtížně předvídatelná. Její stabilizace pro léta 2015, 2016 a zejména pak v období 2017–2019 přinesla významné zklidnění. Stala se akceptovanou součástí vzdělávacího systému a jedním z významných nástrojů státu jako investora při hodnocení efektivity investic do vzdělávání.

DOPORUČENÍ

Na základě informací získaných při realizaci třinácti ročníků maturitní zkoušky a na základě závěrů z datových analýz výsledků lze formulovat následující doporučení pro vzdělávací systém. Doporučení jsou uvedena pro přehlednost ve formátu strukturovaných klíčových faktorů ovlivňujících úspěch, a to samostatně pro maturitní zkoušku a samostatně pro vzdělávací systém.

KLÍČOVÉ FAKTORY ÚSPĚCHU MATURITNÍ ZKOUŠKY

Mezi klíčové faktory ovlivňující úspěch maturitní zkoušky, konstatované již v závěrečných zprávách za předchozí roky, lze zařadit zejména následující:

- Pro následující období nastavit v široké odborné diskusi stabilní model maturitní zkoušky (i s ohledem na změny ukotvené ve školském zákoně a platné od roku 2022), zohlednit legislativní změny a konsensuální pohled na obsahovou část zkoušek v novele katalogů požadavků a zajistit udržitelný model logistického a technologického zajištění maturit.
- Při hodnocení významu a dopadů maturitní zkoušky je nutné oddělit a zřetelně deklarovat příčiny a následky. Maturitní zkouška jako taková nesmí být vnímána jako příčina špatných výsledků maturantů, je nutné analyzovat příčiny neúspěchu a na základě těchto analýz přijmout příslušná opatření.
- Nalezení široké shody na dlouhodobém směřování vzdělávací soustavy a tomu přizpůsobeném předvídatelném modelu maturitní zkoušky, který naplňuje v maximální míře certifikační funkci a neomezuje dosažení stupně vzdělání pro výkon povolání, u kterých nemusí být maturitní vysvědčení nutnou podmínkou.

KLÍČOVÉ FAKTORY ÚSPĚCHU VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU

Také v roce 2022 se znovu potvrdila potřeba uskutečňovat opatření naznačená v předchozích závěrečných zprávách maturitní zkoušky, a to zejména následující:

- Rozhodnout o potřebnosti/nepotřebnosti maturitního vysvědčení jako kvalifikačního předpokladu pro výkon některých povolání, pro která jsou žáci připravováni zejména v segmentu středního odborného vzdělávání.
- Posílit státní dohled nad kvalitou a efektivitou vzdělávání, k tomu využívat i analýzy výsledků maturitních zkoušek.
- Řešit situaci, kdy se střední školy stále obtížněji vyrovnávají s velmi rozdílnou a často prokazatelně nízkou úrovní vstupních vědomostí a dovedností absolventů základních škol, a to zejména v matematice.
- Hledat cestu, jak zvýšit čtenářskou gramotnost a schopnost žáků analyzovat text a vyhledávat informace. Nízká úroveň čtenářské gramotnosti se pak projevuje i ve výsledcích z jiných předmětů, zejména ve slovních úlohách z matematiky, kdy žáci často nejsou schopni úloze porozumět a následně ji řešit.
- Hledat, pokud možno, komplexní řešení přechodů v uzlových bodech vzdělávací soustavy (mezi základní a střední, střední a vysokou / vyšší odbornou školou) a průchodu žáků segmentem středního vzdělávání tak, aby se co nejvíce zohledňoval potenciál žáka.

JEDNOTNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA

Jednotná přijímací zkouška (dále také JPZ) do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou se realizuje na základě školského zákona. Ná vaznou legislativní normou, která upřesňuje organizaci a zajištění jednotné přijímací zkoušky v jednotlivých školách a stanovuje pravidla pro podání přihlášky, konání zkoušky i přijetí žáků na základě výsledků, je vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Realizaci jednotné přijímací zkoušky je na základě těchto právních předpisů pověřeno Centrum.

JPZ se koná v celostátním měřítku povinně v prvním kole přijímacího řízení do oborů vzdělání ukončených maturitní zkouškou od roku 2017. Výjimku tvoří pouze obory vzdělání, v nichž je stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška (jediným oborem vzdělání s talentovou zkouškou, ve kterém je JPZ součástí přijímacího řízení, je obor *Gymnázium se sportovní přípravou*), a obory zkráceného studia podle § 85 školského zákona.

Uchazeči o vzdělávání v oboru s maturitní zkouškou mohli pro první kolo přijímacího řízení podat přihlášku ke vzdělávání až na dvě střední školy nebo dva maturitní obory (případně odborná zaměření téhož oboru podle školního vzdělávacího programu) v rámci jedné střední školy. Kromě dvou výše zmíněných přihlášek na střední školy mohli uchazeči v prvním kole podat navíc až dvě přihlášky do oborů s talentovou zkouškou.

V řádném i náhradním termínu uchazeči konali JPZ formou písemného testu ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace, přičemž varianty testů byly různé pro čtyřleté obory vzdělání a obory nástavbového studia, pro šestiletá gymnázia a pro osmiletá gymnázia.

Pokud se žák v řádném termínu nemohl z vážných důvodů dostavit ke konání testů a omluvil se řediteli školy do 3 pracovních dnů od termínu konání zkoušky, mohl konat JPZ v náhradním termínu.

Stejně jako v předchozím roce i v roce 2022 obsah testů vycházel z příslušných vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) v souladu s níže deklarovanými zásadami:

Testy pro uchazeče z 9. ročníku základní školy (čtyřleté obory vzdělání na středních školách) a pro uchazeče o nástavbové obory vzdělání vycházely z celého rozsahu RVP ZV.

Testy pro uchazeče z 5. ročníku základní školy (osmiletá gymnázia) vycházely z rozsahu učiva RVP ZV na 1. stupni základní školy.

Testy pro uchazeče ze 7. ročníku základní školy (šestiletá gymnázia) vycházely z přiměřeného rozsahu učiva z RVP ZV.

Obsahy jednotlivých didaktických testů byly podrobněji specifikovány v dokumentech *Specifikace požadavků k didaktickému testu z matematiky* a *Specifikace požadavků k didaktickému testu z českého jazyka a literatury*. Pro 4 termíny přijímacího řízení (dva řádné a dva náhradní termíny) bylo zapotřebí připravit testové sady pro uchazeče o osmiletá gymnázia, šestiletá gymnázia a čtyřleté obory vzdělání s maturitní zkouškou, tj. 12 testových sešitů pro každý z předmětů. Minimální hranice úspěšnosti v testech nebyla centrálně stanovena.

KONÁNÍ TESTŮ A JEJICH VYHODNOCENÍ

K řádnému termínu se přihlásilo 80 900 uchazečů o čtyřleté obory vzdělání a nástavbové studium, 5 772 uchazečů o šestiletá gymnázia a 17 964 uchazečů o gymnázia osmiletá.

OBORY STŘEDNÍCH ŠKOL	1. ŘÁDNÝ TERMÍN	2. ŘÁDNÝ TERMÍN	1. NÁHRADNÍ TERMÍN	2. NÁHRADNÍ TERMÍN
Čtyřleté a nástavbové	12. 4. 2022	13. 4. 2022	10. 5. 2022	11. 5. 2022
Šestileté a osmileté	19. 4. 2022	20. 4. 2022		

Pro řádný termín JPZ byla zkušební dokumentace vytištěna v Centru a distribuována přímo do středních škol, ve kterých se jednotné testy konaly. Pro každého uchazeče byl vytištěn jeden testový sešit a jeden personalizovaný záznamový arch pro každou zkoušku.

Pro náhradní termín byla zkušební dokumentace pro jednotlivé uchazeče zpřístupněna středním školám v digitální podobě v informačním systému CERTIS. Pro uchazeče, kteří byli přihlášení k náhradnímu termínu, pak zkušební dokumentaci vytiskli ve střední škole, ve které se zkouška konala.

Testování ve školách proběhlo metodou tužka a papír. Uchazečům se speciálními vzdělávacími potřebami ředitelé středních škol upravili podmínky pro konání zkoušky v souladu s platným doporučením školského poradenského zařízení. I přes rozsáhlou metodickou podporu škol se objevily případy, kdy zadávající učitelé prodloužený čas uchazečům neposkytli. Takovéto organizační incidenty byly vyřešeny poskytnutím možnosti dotčeným uchazečům opakovat test v náhradním termínu.

Hodnocení odpovědí na otázky s nabídkou odpovědi (uzavřené úlohy) se uskutečnilo automaticky, hodnocení úloh bez nabídky odpovědi (otevřené úlohy) provádělo 413 posuzovatelů (raterů) prostřednictvím speciální webové aplikace. Každá odpověď byla posouzena na základě jednotných metodik nezávisle dvěma posuzovateli, v případě neshody pak ještě supervizorem (superraterem). Celkem bylo takto posouzeno 5 499 tis. odpovědí, to znamená, že se realizovalo cca 10,3 mil. hodnocení (včetně revizních a kontrolních hodnocení).

Výsledky JPZ konané v řádném termínu předalo Centrum ředitelům středních škol 28. 4. 2022. Ředitelé škol do 2 pracovních dnů zveřejnili hodnocení přijímacího řízení a zejména seznam přijatých uchazečů.

Přihlašování uchazečů k náhradnímu termínu se konalo na základě omluvy neúčasti uchazeče z příslušného řádného termínu ředitelem školy do IS CERTIS. K náhradnímu termínu bylo přihláшено 711 uchazečů o čtyřleté obory vzdělání, 92 uchazečů o šestiletá gymnázia a 269 uchazečů o gymnázia osmiletá. Hodnocení odpovědí se uskutečnilo ve stejném režimu jako v řádných termínech, posouzeno bylo téměř 45 tis. odpovědí na otevřené otázky. Výsledky JPZ konané v náhradním termínu byly pro všechny typy oborů předány ředitelům škol 18. 5. 2022, ředitelé škol následně ukončili hodnocení přijímacího řízení nejpozději do 2 pracovních dnů.

Počty uchazečů přihlášených k náhradnímu termínu jednotné přijímací zkoušky, zejména pak u víceletých gymnázií, byly velmi nízké a mj. dávají zpětnou vazbu o vysoké neefektivnosti a finanční náročnosti systému dvou náhradních termínů.

POČTY UCHAZEČŮ A VÝSLEDKY JEDNOTNÉ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY

Do oborů středního vzdělání zakončeného maturitní zkouškou škol konajících JPZ se v roce 2022 přihlásilo celkem 104,6 tis. uchazečů. Do 4letých oborů (včetně nástaveb) konajících JPZ směřovalo 80,9 tis. uchazečů, tj. o 19,9 tis. více než v roce 2021, kdy byly podmínky JPZ ovlivněny opatřeními spojenými s pandemií COVID-19 a účast škol se 4letými obory byla dobrovolná. Bez nástavbového studia činí počet uchazečů o 4leté maturitní obory konající JPZ 74,2 tis. Alespoň na jedno 4leté gymnázium konající JPZ se hlásilo 20,4 tis. uchazečů, tedy o 2,0 tis. více žáků než loni. Do alespoň jednoho lycea podalo přihlášku 10,9 tis. uchazečů. Do oborů SOŠ konajících JPZ se hlásilo 55,0 tis. uchazečů, tj. o 14,9 tis. žáků více než v roce 2021. Celkem 9,8 tis. uchazečů podalo přihlášku do oborů SOU konajících JPZ (o 4,2 tis. více než v roce 2021). Do oborů nástavbového studia konajících JPZ se hlásilo 6,7 tis. uchazečů., tzn. o 4,4 tis. žáků více než v roce 2021.

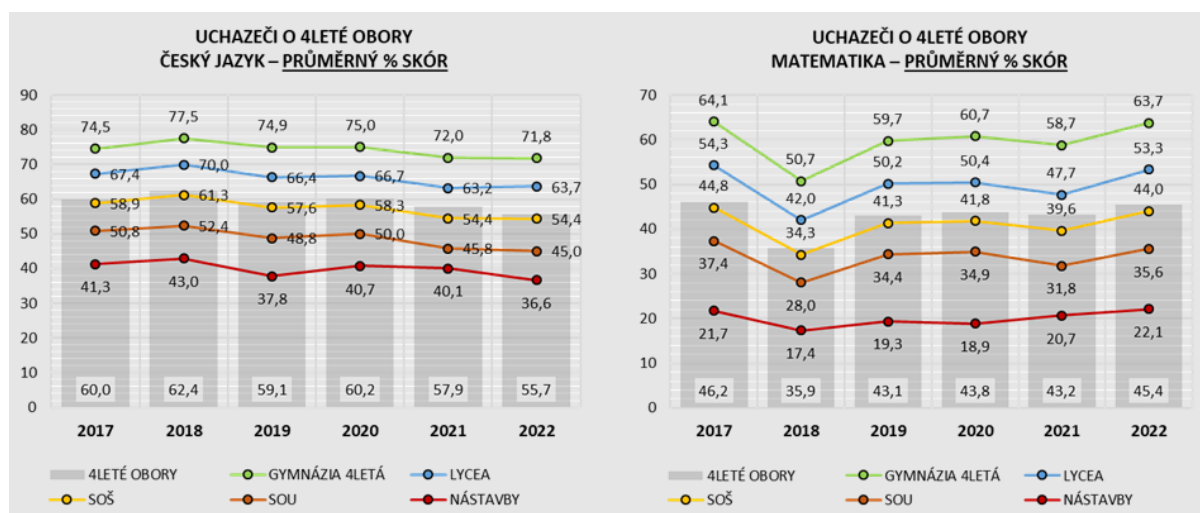
Celkem 18,0 tis. uchazečů se hlásilo na 8letá gymnázia (o 0,5 tis. Více než v roce 2021) a 5,8 tis. na gymnázia 6letá (o 0,4 tis. více než v roce předchozím).

V letech 2017–2021 se podíl uchazečů o 4leté obory (bez nástaveb) hlásících se k jednotné přijímací zkoušce na počtu žáků v 9. ročnících ZŠ pohyboval kolem tří čtvrtin. V roce 2021 klesl tento podíl z důvodu mimořádných opatření na 67,4 %, a v roce 2022 se opět dostal na 78,6 %, což je nejvíce od roku 2017.

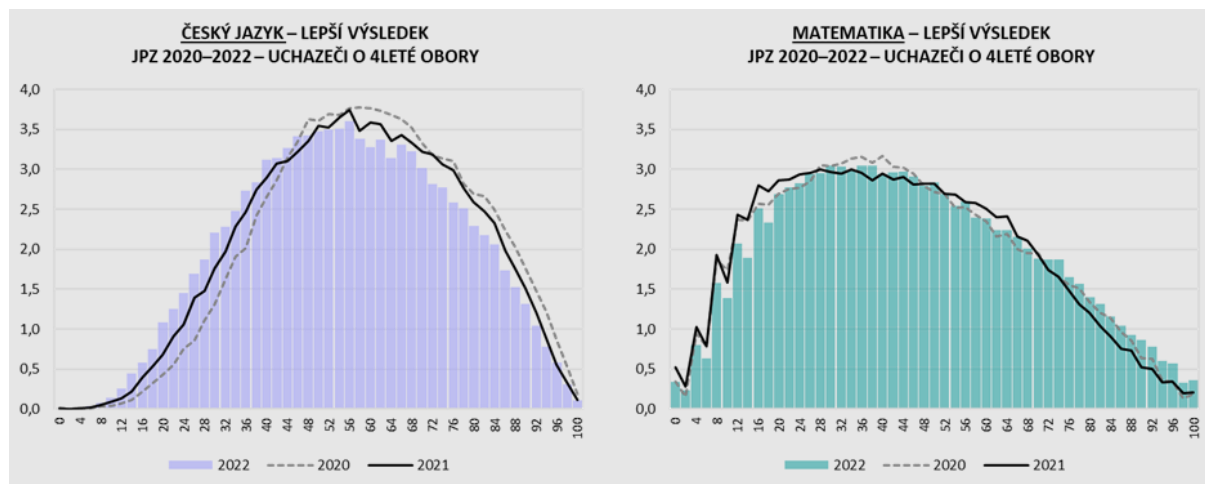
Podíl přihlášených do alespoň jednoho oboru SOŠ (bez lyceí), na počtu žáků v 9. ročníku ZŠ v roce 2022 činí 58,2 %. V letech 2017–2020 byl tento podíl kolem 55 %. Přihlášení do oborů SOU konajících JPZ činí 10,4 % z celkového počtu žáků v 9. roč. ZŠ, tj. srovnatelně s lety 2018–2020. Přihlášení na alespoň jedno 4leté gymnázium, kde se koná JPZ, tvoří 21,6 % žáků 9. roč. ZŠ, v předchozích letech se podíl pohyboval kolem 22 %.

VÝSLEDKY

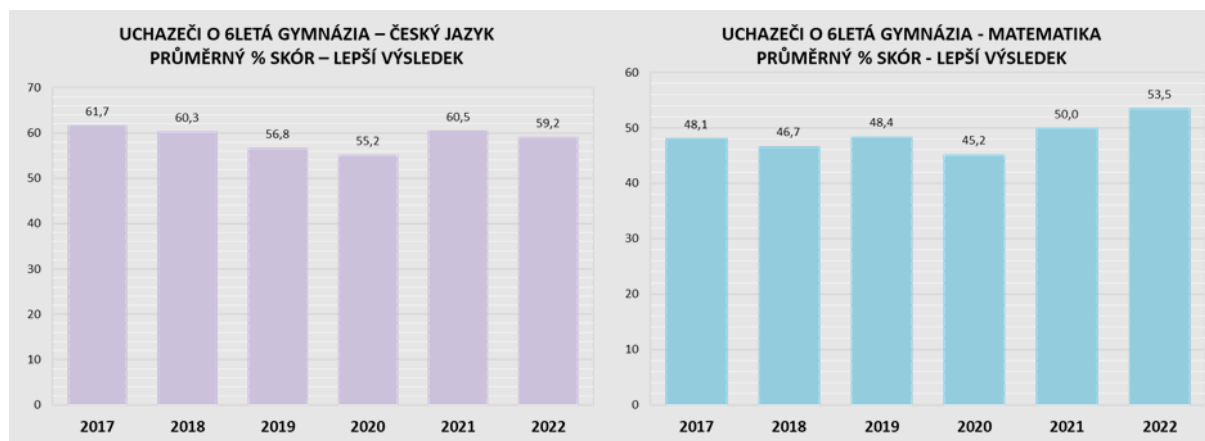
V letech 2017–2019 měli uchazeči, pokud podali více než jednu přihlášku na SŠ, možnost konat v každém z předmětů dva testy a v potaz byl brán vždy lepší z dosažených výsledků. V roce 2020 v rámci řádného i náhradního termínu však mohli konat JPZ pouze jednou. Rokem 2021 se možnost dvou pokusů vrátila.

V **českém jazyce** klesl průměrný % skór lepšího výsledku na 55,7 %, tj. o 2,2 p. b. Mezi uchazeči o **gymnázia** byl pokles minimální a na **lyceích** průměrný výsledek dokonce mírně vzrostl. Mezi uchazeči o SOŠ se výsledek oproti roku 2021 nezměnil. Pokles průměrného skóru se tak týká uchazečů o obory **SOU** a zejména o **nástavby**, kde je oproti roku 2021 výsledek o 3,4 p. b. nižší.

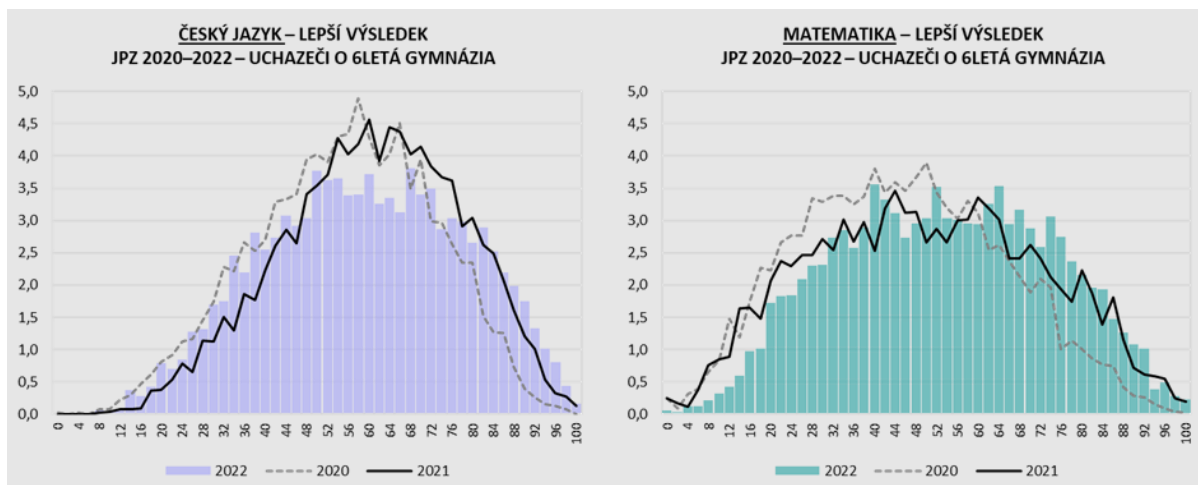

Průměrný % skór lepšího z dosažených výsledků v **matematice** u uchazečů o **4leté obory** dosáhl hodnoty 45,4 %. Jedná se tak o lepší výsledek než v roce 2021 a druhý nejvyšší v celém sledovaném období. Nejvíce si meziročně polepšili uchazeči o **lycea** (+5,5 p. b. na 53,2 %) a **gymnázia** (+4,6 p. b. na 63,4 %) Mezi uchazeči o **SOŠ** došlo ke zvýšení průměrného skóru o 4,3 p. b. na 43,9 %, uchazeči o **SOU** pak dosáhli skóru 35,5 %, tj. o 3,7 p. b. více než v roce 2021. Uchazeči o **nástavbové** obory si oproti roku 2021 polepšili nejméně, a to o 1,4 p. b. na 22,1 %.

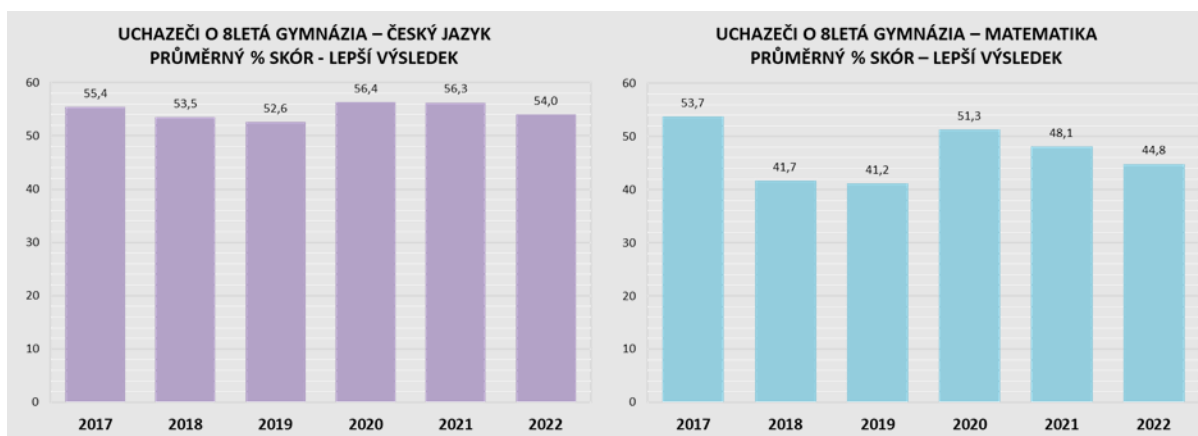
Mezi **uchazeči o 6letá gymnázia** byl průměrný % skór z **českého jazyka a literatury** v roce 2022 o 1,3 p. b. nižší než v roce předchozím tj. 59,2 %.

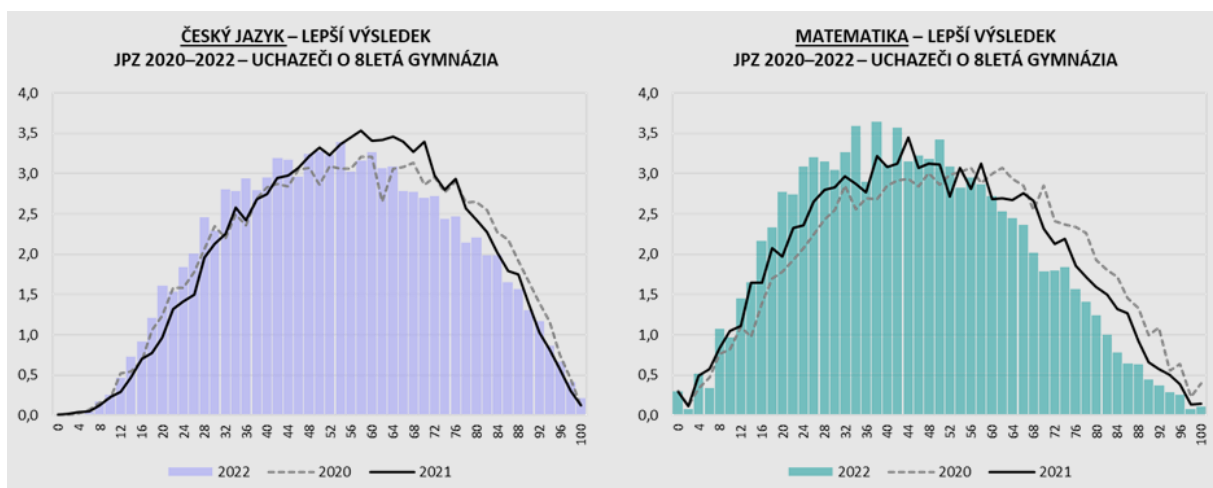

Průměrný lepší výsledek z **matematiky** mezi uchazeči o **6letá gymnázia** se v roce 2022 dostal na nejvyšší hodnotu od zavedení jednotné přijímací zkoušky. Meziročně vzrostl o 3,5 p. b. na 53,5 %.

Uchazeči o **8letá gymnázia** dosáhli průměrné hodnoty % skóru z **českého jazyka a literatury** 54,0 %, což je o 2,3 méně než v roce 2021.

Průměrný lepší výsledek z **matematiky** v roce 2022 mezi uchazeči o **8letá gymnázia** činil 44,8 %, což představuje meziroční pokles 3,2 p. b. Nižšího průměrného skóru než v roce 2022 bylo dosaženo v letech 2018 a 2019.

JPZ 2022 PŘIHLÁŠKY, NEÚČAST A VÝSLEDEK		ČESKÝ JAZYK - LEPŠÍ VÝSLEDEK						MATEMATIKA - LEPŠÍ VÝSLEDEK					
		PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEÚČAST (%)	PRŮMĚRNÝ % SKÓR	PRŮMĚRNÉ PERCENTIL. UMÍSTĚNÍ	PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEÚČAST (%)	PRŮMĚRNÝ % SKÓR	PRŮMĚRNÉ PERCENTIL. UMÍSTĚNÍ
UCHAZEČI O 8LETÁ GYMNAZIA	CELKEM	17 933	17 659	274	1,5	54,0	50,0	17 964	17 689	275	1,5	44,8	50,0
	HL m. Praha	4 984	4 915	69	1,4	60,2	58,5	4 998	4 928	70	1,4	52,1	59,9
	Středočeský	2 657	2 618	39	1,5	54,0	50,0	2 664	2 625	39	1,5	45,1	50,5
	Jihočeský	995	979	16	1,6	53,5	49,4	998	981	17	1,7	42,3	46,5
	Plzeňský	945	933	12	1,3	55,1	51,6	946	934	12	1,3	44,8	50,2
	Karlovarský	498	491	7	1,4	47,2	40,8	498	491	7	1,4	37,4	39,9
	Ústecký	882	862	20	2,3	44,7	37,4	883	863	20	2,3	36,0	37,5
	Liberecký	578	570	8	1,4	51,9	47,2	578	570	8	1,4	42,3	46,7
	Královéhradecký	801	791	10	1,2	49,7	44,0	801	791	10	1,2	40,2	43,6
	Pardubický	803	785	18	2,2	52,8	48,3	803	786	17	2,1	43,2	47,5
	Kraj Vysočina	694	680	14	2,0	53,0	48,6	694	681	13	1,9	41,9	46,0
	Jihomoravský	2 236	2 210	26	1,2	55,1	51,5	2 237	2 211	26	1,2	46,2	52,1
	Olomoucký	977	965	12	1,2	52,3	47,8	981	967	14	1,4	41,7	45,7
	Zlínský	654	638	16	2,4	51,7	47,1	654	638	16	2,4	42,0	46,2
	Moravskoslezský	1 296	1 273	23	1,8	47,9	41,7	1 297	1 275	22	1,7	39,1	42,0
UCHAZEČI O 6LETÁ GYMNAZIA	CELKEM	5 760	5 701	59	1,0	59,2	50,0	5 772	5 713	59	1,0	53,5	50,0
	HL m. Praha	2 505	2 475	30	1,2	62,4	55,0	2 510	2 481	29	1,2	58,0	56,3
	Jihočeský	262	262	0	0,0	57,5	47,4	262	262	0	0,0	49,0	43,6
	Plzeňský	299	295	4	1,3	52,3	39,6	300	295	5	1,7	47,7	42,0
	Karlovarský	27	27	0	0,0	43,2	25,9	27	27	0	0,0	34,4	23,6
	Ústecký	63	63	0	0,0	49,3	35,3	63	63	0	0,0	45,4	39,2
	Liberecký	73	73	0	0,0	59,2	50,8	73	73	0	0,0	53,6	50,2
	Královéhradecký	488	486	2	0,4	57,5	47,6	488	486	2	0,4	51,3	46,9
	Kraj Vysočina	109	108	1	0,9	54,9	43,6	109	108	1	0,9	45,0	38,3
	Jihomoravský	1 113	1 096	17	1,5	59,8	50,9	1 117	1 099	18	1,6	54,1	50,8
	Olomoucký	361	358	3	0,8	55,4	44,3	362	359	3	0,8	47,0	41,0
	Zlínský	155	155	0	0,0	54,4	42,3	157	157	0	0,0	46,7	40,3
	Moravskoslezský	412	409	3	0,7	54,6	42,9	412	409	3	0,7	47,4	41,4
UCHAZEČI O 4LETÉ OBORY CELKEM	CELKEM	79 402	78 221	1 181	1,5	55,7	50,0	80 900	79 647	1 253	1,5	45,3	50,0
	GYMNAZIA 4LETÁ	19 901	19 819	82	0,4	71,8	73,7	20 354	20 242	112	0,6	63,4	72,2
	LYCEA	10 778	10 733	45	0,4	63,7	61,9	10 939	10 888	51	0,5	53,2	60,3
	SOŠ	53 893	53 373	520	1,0	54,4	48,1	54 969	54 411	558	1,0	43,9	48,6
	SOU	9 693	9 536	157	1,6	45,0	34,2	9 838	9 674	164	1,7	35,5	37,7
	NÁSTAVBY	6 677	6 224	453	6,8	36,6	22,3	6 680	6 233	447	6,7	22,1	19,9
	HL m. Praha	15 017	14 800	217	1,4	60,4	56,8	15 462	15 199	263	1,7	51,9	57,8
	Středočeský	8 638	8 546	92	1,1	54,9	48,8	8 836	8 736	100	1,1	44,4	48,9
	Jihočeský	5 222	5 138	84	1,6	55,1	49,1	5 308	5 212	96	1,8	44,6	49,2
	Plzeňský	4 579	4 512	67	1,5	54,1	47,7	4 652	4 586	66	1,4	43,0	47,4
	Karlovarský	1 894	1 863	31	1,6	50,1	41,8	1 952	1 919	33	1,7	37,4	40,3
	Ústecký	6 007	5 905	102	1,7	49,0	40,2	6 075	5 971	104	1,7	36,0	38,4
	Liberecký	3 429	3 391	38	1,1	56,0	50,4	3 491	3 450	41	1,2	44,9	49,6
	Královéhradecký	5 007	4 952	55	1,1	56,4	51,1	5 093	5 034	59	1,2	46,0	51,3
	Pardubický	5 260	5 195	65	1,2	56,3	50,8	5 321	5 252	69	1,3	46,4	51,5
	Kraj Vysočina	4 072	4 007	65	1,6	56,3	50,9	4 112	4 044	68	1,7	46,8	52,1
	Jihomoravský	9 441	9 317	124	1,3	58,2	53,6	9 631	9 515	116	1,2	47,9	53,1
	Olomoucký	5 214	5 137	77	1,5	54,5	48,2	5 267	5 191	76	1,4	42,8	47,0
	Zlínský	5 696	5 614	82	1,4	57,9	53,2	5 764	5 680	84	1,5	47,1	52,6
	Moravskoslezský	8 980	8 862	118	1,3	53,6	46,8	9 048	8 929	119	1,3	42,5	46,7

NÁKLADY NA PŘÍPRAVU A REALIZACI

Roční provozní náklady na konání jednotné přijímací zkoušky (jednoho řádného a jednoho náhradního termínu) v roce 2022 činily **19,45 mil. Kč**.

INFORMAČNÍ PODPORA

HODNOCENÍ TESTŮ

V souladu s ustanoveními interních norem proběhlo zpracování psychometrických parametrů výsledků jednotlivých testů. Výsledky analýz byly projednány validačními komisemi Centra, jejichž členy byli vždy tři externí experti. Všechny testy byly komisemi shledány jako způsobilé plnit funkci validního zadání pro JPZ. Zkušební dokumentace včetně klíčů správných řešení a položkových analýz byly předány Nezávislé odborné komisi MŠMT (NOK). Ta na základě předložených materiálů posoudila zkušební dokumentaci a dospěla k závěru, že všechny testy i jednotlivé úlohy byly konstrukčně v pořádku a v souladu s RVP ZV s přihlédnutím k příslušným ročníkům základní školy.

Posudky Nezávislé odborné komise jsou k dispozici na [webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy](#).

ZÁVĚRY A ZJIŠTĚNÍ

V roce 2022 proběhly jednotné zkoušky ve standardním režimu (dva řádné termíny a dva termíny náhradní).

DOPORUČENÍ PRO VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM

Z posouzení výsledků jednotné přijímací zkoušky a s přihlédnutím k výsledkům maturitní zkoušky znovu vyplynula následující doporučení pro vzdělávací systém publikovaná již v předchozích zprávách:

V OBLASTI KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. Hledat cesty zvýšení kvality vzdělávání v oblasti komunikačních dovedností v mateřském jazyce, jejichž neuspokojivou úroveň ukazují zejména výsledky maturitních zkoušek konaných formou písemné práce.
2. Hledat cestu, jak zvýšit čtenářskou gramotnost a schopnost žáků analyzovat text a vyhledávat informace. Právě v úlohách na porozumění textu žáci často chybují a nízká úroveň čtenářské gramotnosti se pak následně projevuje i ve výsledcích z jiných předmětů. Tato skutečnost je zřejmá zejména ve slovních úlohách z matematiky, kdy žáci často nejsou schopni úloze porozumět a následně ji řešit.
3. Posílit hodinové dotace matematiky na druhém stupni základních škol tak, aby žáci měli učivo více zažité a procvičené.

V RÁMCI KONCEPTU VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU

1. Řešit problém středních škol, který spočívá ve stále se zvyšující obtížnosti vyrovnání se s velmi rozdílnou a často prokazatelně nízkou úrovní vědomostí a dovedností absolventů základních škol, a to zejména v matematice.
2. Posílit kariérové poradenství – podpořit rodiče a žáky při rozhodování o další cestě vzdělávacím systémem.
3. Prosadit do výuky moderní poznatky kognitivních věd a validní zkušenosti zahraničních vzdělávacích systémů.

V RÁMCI ŘEŠENÍ LOKÁLNÍCH DISPROPORCÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Analyzovat příčiny lokální determinovanosti špatných výsledků jednotné přijímací zkoušky i maturitní zkoušky a poskytnout zřizovatelům relevantní údaje a doporučení (oborová struktura, síť škol atd.).

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA, ANALÝZY

Souhrnná závěrečná zpráva *Jednotná přijímací zkouška do oborů vzdělání s maturitní zkouškou v roce 2022* je umístěna na [webových stránkách Centra](#), na nichž jsou k dispozici také podrobné [analýzy](#) podaných přihlášek a výsledků jednotné přijímací zkoušky.

ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA

Závěrečná zkouška v oborech vzdělání s výučním listem (ZZ) je založena na jednotném zadání (tj. tématech a úkolech) pro písemnou, praktickou a ústní zkoušku, a to pro každý obor středního vzdělání s výučním listem kategorie H a kategorie E, tj. celkem pro 120 oborů vzdělání.

Povinnost škol uspořádat závěrečnou zkoušku podle jednotného zadání je legislativně ukotvena novelou školského zákona č. 82/2015 Sb., která vstoupila v platnost 1. května 2015. Podrobnosti k organizaci závěrečné zkoušky stanovuje vyhláška č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem, ve znění účinném od 28. 4. 2016, a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 1. 1. 2020.

Realizace závěrečných zkoušek je plně v režii školy. Za průběh závěrečných zkoušek odpovídá ředitel školy, v jeho kompetenci je zajistit organizaci zkoušek, jejich přípravu i vyhodnocení.

V rámci Centra je pro problematiku ZZ vytvořeno samostatné oddělení závěrečné zkoušky, které spravuje obsah závěrečných zkoušek. Za tvorbu a inovaci jednotných zadání závěrečné zkoušky (JZZZ) zodpovídají editorky a editoři jednotných zadání. Úzce spolupracují se zkušenými pedagogy ze škol, kteří vytvářejí jednotlivá témata, úkoly, otázky a vzorová řešení pro zkoušky v daném oboru vzdělání.

Školní rok 2021/2022 byl zajímavý v tom, že:

1. příprava žáků třetích ročníků byla narušena v letech 2020 – 2021 (tj. první a druhý ročník) pandemií Covidu 19
2. realizace závěrečné zkoušky na škole proběhla již ve standardním legislativním režimu

INFORMAČNÍ SYSTÉM ZZ

Nedílnou součástí závěrečné zkoušky je informační systém (ISZZ). Je to nástroj na tvorbu témat, úkolů, správu jednotných zadání a všech uživatelů, nástroj na zprostředkování JZZZ školám. Jedná se o ojedinělý způsob tvorby a zadávání závěrečných zkoušek, a to i v mezinárodním kontextu. K 31. 12. 2022 obsahoval cca 10 333 témat, 26 683 úkolů a testových otázek pro písemnou zkoušku na počítači, spravoval 510 škol a cca 700 autorů. U 105 oborů vzdělání bylo možno ve školním roce 2021/2022 písemnou zkoušku realizovat na počítači.

V lednu a únoru 2022 proběhlo testování 10 nových bank úkolů pro písemnou zkoušku ve školách. Testování rozhodlo o tom, že tyto banky byly využity od června 2022 pro písemnou zkoušku, a tím umožnily její realizaci na počítači:

Obor vzdělání
33-56-H/01 Truhlář
36-59-H/01 Podlahář
36-67-H/02 Kamnář
41-54-H/01 Podkovář a zemědělský kovář
82-51-H/01 Umělecký kovář a zámečník, pasíř

82-51-H/02 Umělecký truhlář a řezbář
31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba
33-57-E/01 Dřevařská výroba
36-55-E/01 Klempířské práce ve stavebnictví
36-59-E/01 Podlahářské práce

Dle nastaveného harmonogramu byla na webovém portále pro školy zveřejněna v lednu 2022 témata samostatných odborných prací pro školní rok 2021/2022 a následně jednotná zadání pro termín červen 2022, září 2022 a prosinec 2022.

ZPRACOVÁNÍ JEDNOTNÝCH ZADÁNÍ

AKTUALIZACE JEDNOTNÝCH ZADÁNÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

Začátek nového roku je vždy věnován přípravě na zveřejnění jednotných zadání pro školy k 1. 3. 2022. Finalizují práce na revidovaných bankách úloh pro písemnou zkoušku, na tématech praktické a ústní zkoušky. Zároveň se zahajují práce zaměřené již pro školní rok 2022/2023.

V průběhu roku 2022 oddělení ZZ ve spolupráci s autory ze škol připravilo celkem 8 nových bank úloh pro písemnou zkoušku:

Obor vzdělání
26-51-E/01 Elektrotechnické a strojně montážní práce
26-51-H/00 Elektrikář ^[1]
28-63-E/01 Bižuterní výroba
32-41-E/01 Kožedělná výroba
36-52-H/02 Mechanik plynových zařízení
36-58-H/01 Montér vodovodů a kanalizací a obsluha vodárenských zařízení
36-63-H/01 Štukatér
36-65-H/01 Vodař

Oddělení ZZ připravilo aktualizovaná témata samostatných odborných prací (SOP) pro školní rok 2022/2023, které jsou žákům zadávány v 14 oborech vzdělání.

Editoři dále provedli revizi JZZZ pro 34 oborů vzdělání a to:

Obor vzdělání
23-51-E/01 Strojírenské práce
23-56-H/01 Obráběč kovů
23-62-H/01 Jemný mechanik_jemné obrábění
23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel
23-69-H/01 Puškař
26-51-H/01 Elektrikář

26-51-H/02 Elektrikář - silnoproud
26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje
28-52-H/02 Gumař - plastikář
29-51-E/01 Potravinářská výroba
29-54-H/01 Cukrář
33-56-E/01 Truhlářská a čalounická výroba
33-56-H/01 Truhlář
34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích
34-57-E/01 Knihařské práce
36-67-E/02 Stavební práce
36-67-H/02 Kamnář
37-51-H/01 Manipulant poštovního provozu a přepravy
37-52-H/01 Železničář
41-51-H/01 Zemědělec - farmář
41-52-E/01 Zahradnické práce
41-52-H/01 Zahradník
41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů
41-56-E/01 Lesnické práce
65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby
65-51-H/01 Kuchař - číšník
66-51-E/01 Prodavačské práce
66-51-H/01 Prodavač
66-52-H/01 Aranžér
69-51-H/01 Kadeřník
75-41-E/01 Pečovatelské služby
82-51-H/01 Umělecký kovář a zámečník, pasíř
82-51-H/02 Umělecký truhlář a řezbář
82-51-H/04 Umělecký keramik

^[1] JZZZ určené pro obory vzdělání 26-51-H/01 Elektrikář a 26-51-H/02 Elektrikář - silnoproud

PORADY ŠKOL K JEDNOTNÝM ZADÁNÍM

. Kromě tvorby nových bank úkolů probíhala během roku 2022 v řadě oborů také inovace témat i struktury jednotných zadání. Z toho důvodu se uskutečnilo celkem 19 porad se zástupci škol, kterých se celkem zúčastnilo 429 odborných učitelů z 332 škol:

Obor vzdělání	Datum porady	Počet škol na poradě	Počet účastníků porady ze škol
23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel	18.1.2022	14	30
28-52-H/01 Chemik-laborant	15.12.2022	2	2
28-63-E/01 Bižuterní výroba	6.4.2022	2	4
33-56-H/01 Truhlář	18.10.2022	37	47
34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích 34-53-H/01 Reprodukční grafik	24.3.2022	9	14
34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích 34-53-H/01 Reprodukční grafik	2.11.2022	5	12
36-52-H/02 Mechanik plynových zařízení	17.5.2022	4	6
41-52-E/01 Zahradnické práce	9.12.2022	25	31
41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů	11.10.2022	44	45
41-56-H/02 Opravář lesnických strojů	12.12.2022	5	5
65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby	6.1.2022	18	25
66-52-H/01 Aranžér	4.11.2022	10	16
69-51-H/01 Kadeřník	27.4.2022	70	70
69-51-H/01 Kadeřník	25.10.2022	50	54
82-51-H/02 Umělecký truhlář a řezbář	12.5.2022	10	11
82-51-H/03 Zlatník a klenotník	31.8.2022	4	5
82-51-H/04 Umělecký keramik	31.8.2022	4	5
82-51-H/05 Vlášenkář a maskér	31.8.2022	5	7
Autoobory	8.9.2022	14	40
Celkem	19	332	429

Porady byly realizovány on-line přes MS Teams. Jak je vidět na uvedených číslech, o porady škol k JZZZ přes Teams byl ze strany škol obrovský zájem, porady se osvědčily a v této formě budou pokračovat i v budoucnu. Díky těmto poradám editoři rozšířili řady stávajících aktivních autorů.

SOUTĚŽ SAMOSTATNÝCH ODBORNÝCH PRACÍ

V roce 2022 uspořádalo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání ve spolupráci s Hospodářskou komorou již jedenáctý ročník soutěže o nejlepší samostatnou odbornou práci. Do soutěže školy přihlášily celkem 91 samostatných odborných prací z oborů Kadeřník, Kuchař – číšník, Cukrář, Hodinář, Montér suchých staveb, Krejčí, Podkovář a zemědělský kovář, Operátor skladování, Umělecký kovář a zámečnický, pasíř, Umělecký keramik.

30. srpna Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR proběhlo vyhodnocení přihlášených prací. Hodnotící komise vyzdvihla vysokou úroveň hodnocených prací a po pečlivém zvažování vybrala 35 nejlepších SOP.

Autoři oceněných SOP obdrželi certifikát o svém úspěchu přímo z rukou prezidenta Hospodářské komory Vladimíra Dlouhého a ředitele Centra pro zjišťování výsledků ve vzdělávání Miroslava Krejčího na slavnostní akci pořádané Hospodářskou komorou 26. 11. 2022.

REALIZACE ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY VE ŠKOLÁCH

Jednotná zadání závěrečné zkoušky jsou během školního roku zveřejňována ve třech termínech, které korespondují s konáním samotné závěrečné zkoušky.

JEDNOTNÁ ZADÁNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY 2020/2021	
Termín konání	Termín zpřístupnění
červen 2022	březen 2022
září 2022	srpen 2022
prosinec 2022	listopad 2022

Od momentu zveřejnění jsou jednotná zadání školám plně k dispozici, tzn. že s nimi mohou bez jakéhokoliv odkladu pracovat učitelé pověřeni ředitelem školy přípravou závěrečné zkoušky.

ČERVNOVÝ TERMÍN ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

Prvního března 2022 byla zveřejněna v informačním systému, v portálu pro školy, jednotná zadání pro konání závěrečné zkoušky v červnu. Červnový termín je považován za hlavní termín konání závěrečných zkoušek žáky ve školách.

K červnovému termínu se zaregistrovalo celkem **502 škol**, které vyučují učební obory.

Ke zkouškám bylo přihlášeno 30 980 žáků v rámci 113 oborů vzdělání (81 oborů vzdělání kategorie H, a 31 oborů vzdělání kategorie E. V oborech kategorie H se jednalo o 28 035 žáků, v oborech kategorie E to bylo 2 945 žáků.

Graf: Poměr žáků dle kategorie oboru vzdělání registrovaných školami v průběhu března k termínu JZZZ červen 2022

Výsledky žáků

V rámci nepovinné zpětné vazby ze škol jsme získali výsledky o 8 245 žácích (z toho 7132 žáků v oborech kat. H a 1 113 žáků v oborech kat. E). Tyto výsledky se týkají žáků z 186 škol a 87 oborů vzdělání (59 oborů kat. H a 28 oborů kat. E).

Výsledky žáků tedy poskytlo 37,0 % škol a týkaly se 26,6 % registrovaných žáků

Graf: Zpětná vazba - % návratnost dotazníků ze škol

Tabulka: Struktura výsledků žáků u jednotlivých zkoušek na základě dat z nepovinné zpětné vazby ze škol (počty žáků)

Známka	Písemná zkouška	Praktická zkouška	Ústní zkouška
1	1 201	2 559	2 318
2	2 212	2 455	2 127
3	2 427	1 833	2 014

4	7 320	1 062	1 435
5	463	241	228

- Žáci dosáhli v písemce průměrné známky **2,73**, při ústní zkoušce **2,4** a při praktické zkoušce **2,26**.
- Podobně jako v minulých letech byla pro žáky nejtěžší písemná zkouška, kde je také největší počet neúspěšných absolventů. Nesložilo ji 463 žáků a nejčastějšími známkami jsou trojka a čtyřka. Písemné ověření vědomostí a dovedností bývá slabší, protože žáci oborů vzdělání s výučním listem se písemně vyjadřují hůře – lépe vychází vyjadřování u ústní zkoušky, kdy žák reaguje na otázky zkoušejícího.
- Ústní zkoušku nesložilo 228 žáků a nejčastějšími známkami jsou jednička a dvojka.
- Naopak nejlepších výsledků žáci dosahují u praktické zkoušky. Praktická zkouška je nejdůležitější ze závěrečných zkoušek, neboť ověřuje, zda žák disponuje schopnostmi vykonávat povolání, na které byl připravován. Žáci praktické ověření zvládají nejlépe, neboť jej v průběhu studia systematicky procvičovali, a to jak ve škole, tak na reálném pracovišti. U praktické zkoušky propadlo 241 žáků a nejčastějšími známkami jsou jednička a dvojka.

ZÁŘIJOVÝ A PROSINCOVÝ TERMÍN ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

Začátkem srpna byla v portálu pro školy zveřejněna jednotná zadání pro konání závěrečné zkoušky v září 2022, začátkem listopadu pak následně i jednotná zadání pro prosincový termín.

V obou případech se jedná převážně o náhradní nebo opravné termíny pro žáky, kteří neuspěli u zkoušek v předešlých termínech.

K **zářijovému** termínu se zaregistrovalo 338 škol z 502 škol, které vyučují učební obory. Ke zkouškám bylo přihlášeno 4 117 žáků v rámci 86 oborů vzdělání (67 oborů kategorie H a 19 oborů kategorie E) z celkového počtu 120 oborů vzdělání. V oborech kategorie H se jednalo o 3 911 žáků, v oborech kategorie E to bylo 206 žáků.

K **prosincovému** termínu se zaregistrovalo 194 škol z 502 škol, které vyučují učební obory. Ke zkouškám bylo přihlášeno 1414 žáků (60 oborů kategorie H a 17 oborů kategorie E). V oborech kategorie H se jednalo o 1336 žáků, v oborech kategorie E to bylo 78 žáků.

METODICKÁ PODPORA ŠKOL

Na pomoc učitelům při přípravě závěrečných zkoušek byla připravena metodická příručka Závěrečná zkouška podle jednotného zadání ve škole. Příručka byla školám k dispozici jak na stránkách CZVV, tak i prostřednictvím informačního portálu.

Tuto metodickou publikaci každoročně aktualizujeme a vydáváme na pomoc pedagogům, kteří ve školách připravují závěrečné zkoušky. V publikaci učitelé najdou návod, jak postupovat při přípravě všech částí závěrečné zkoušky, jak zacházet s jednotným zadáním, jaký postup je třeba volit při výběru

témat či při jejich generování na počítači, jaká jsou kritéria hodnocení žáků a proč je nutné vyplnit zpětnou vazbu.

Jedna z kapitol je věnována přípravě závěrečné zkoušky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – v ní také učitelé najdou i konkrétní příklady uzpůsobení podmínek závěrečné zkoušky pro tyto žáky.

Přípravu písemné zkoušky v elektronické podobě podrobně popisuje příloha č. 1 této publikace. V dalších přílohách jsou uvedeny otázky ze světa práce pro ústní zkoušku v oborech vzdělání kategorie H i E a kontakty na editory podle jednotlivých oborů vzdělání.

Publikace Závěrečná zkouška podle jednotného zadání ve škole obsahuje také odkazy na právní normy související se závěrečnou zkouškou a kontakty, které mohou učitelé a učitelky využít při řešení problémů.

ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA PRO ŽÁKY S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

Závěrečná zkouška je určena všem žákům v oborech s výučním listem. Nesmí přitom znevýhodnit žáky, kteří jsou vzděláváni i hodnoceni za specifických podmínek, které zohledňují jejich zdravotní postižení či jiný handicap. Povinnost skládat závěrečné zkoušky podle témat stanovených v jednotném zadání pro tyto žáky samozřejmě platí. Škola zde postupuje v souladu s platnou školskou legislativou.

Většina žáků s PPO se vzdělává v oborech vzdělání kategorie E (více než 70 %). Požadavky stanovené v JZZZ (např. kritéria hodnocení, formulace zadání), jsou zde proto pro všechny obory stanoveny s ohledem na potřeby těchto žáků.

Podpora realizace závěrečné zkoušky pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními (PPO) se každoročně uskutečňuje v těchto oblastech:

- Spolupráce se školami při uzpůsobení podmínek konání ZZ pro žáky s PPO – formou elektronické i telefonické komunikace se zástupci škol k záležitostem souvisejícím s konkrétními potřebami školy (např. přizpůsobení organizace ZZ pro žáky s PPO, úpravy JZZZ ve škole pro žáka s PPO v individuálních případech). V roce 2022 proběhly elektronickou formou konzultace s 10 školami
- Plošné úpravy dokumentace jednotného zadání ve vybraných oborech vzdělání na základě připomínek a potřeb škol – tzn. přizpůsobení banky úkolů písemné zkoušky a témat praktické a ústní zkoušky pro využití u žáků s PPO (např. dopracování nových a revize obsahu stávajících úkolů a témat z hlediska potřeb těchto žáků). V roce 2022 byl proveden výzkum zaměřený na školních vzdělávacích programů v oboru Stravovací a ubytovací služby a následně rozsáhlé úpravy banky úkolů písemné zkoušky tak, aby reflektovala reálné potřeby 88 škol, které obor vyučují. U oboru Prodavačské práce proběhlo připomínkové řízení k bance úkolů písemné zkoušky v oblasti Zbožiznalství a shromáždění podkladů pro revizi banky s ohledem na potřeby žáků s PPO v roce 2023.
- Spolupráce s pracovníky školských poradenských zařízení při stanovení doporučení k úpravám podmínek konání ZZ pro žáka s PPO – individuální případy. V roce 2022 proběhly elektronickou formou konzultace s 6 školskými poradenskými zařízeními.

- Průběžná aktualizace webových stránek ZZ v oblasti Závěrečná zkouška pro žáky s PPO. V roce 2022 probíhala tvorba podkladů pro prezentaci informací o využívání pedagogické intervence při přípravě žáků s PPO na závěrečnou zkoušku a zveřejnění příkladů z praxe škol.

V roce 2022 proběhla spolupráce s MŠMT na tvorbě opatření obecné povahy při ukončování vzdělávání žáků cizinců – žáků z Ukrajiny v souvislosti s aktuálními sociologickými a politickými událostmi.

INFORMAČNÍ PODPORA ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

Hlavním zdrojem informací pro školy ve vztahu k závěrečné zkoušce i nadále zůstal portál pro školy přístupný na adrese <https://skola.novazaverecnazkouska.cz/>. Prostřednictvím portálu, který je součástí informačního systému ISZZ, byla školám poskytována JZZZ a metodická podpora pro realizaci závěrečných zkoušek na školách.

Jako další zdroj informací byly školám webové stránky (zkouska.ceremat.cz) věnované pouze problematice závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem. Tyto webové stránky jsou součástí webových stránek Centra www.ceremat.cz.

NÁKLADY NA PŘÍPRAVU A REALIZACI JEDNOTNÝCH ZADÁNÍ

Celkové náklady na přípravu a realizaci závěrečné zkoušky byly pro celý rok 2022 ve výši **8,252 mil. Kč**

ZÁVĚRY A ZJIŠTĚNÍ

Ve školním roce 2021/2022 realizace závěrečné zkoušky na škole proběhla již ve standardním legislativním režimu, ale zkoušky skládali žáci, jejichž příprava byla narušena v letech 2020 – 2021 (tj. první a druhý ročník) pandemií Covidu 19. Přesto je ale úspěšnost žáků srovnatelná s obdobím před rokem 2019, přičemž návratnost dotazníků ze škol klesá, jak ukazují následující tabulka a graf.

Tabulka: Přehled vývoje návratnosti dotazníků za období legislativního ukotvení jednotného zadání ve školském zákoně.

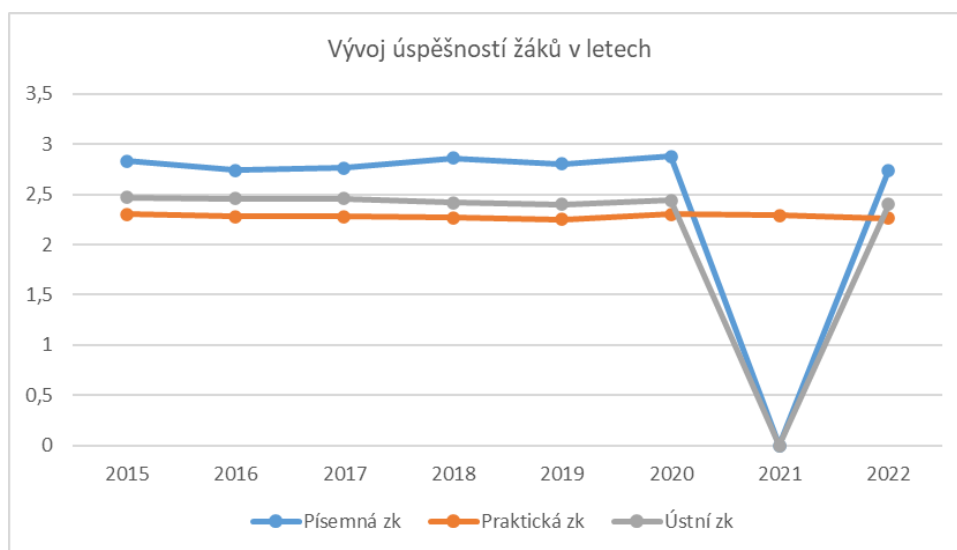
Roky ^[1]	Návratnost dotazníků	Průměrná známka		
		Písemná zkouška	Praktická zkouška	Ústní zkouška
2015	60%	2,83	2,3	2,47
2016	cca 25%	2,74	2,28	2,46
2017	72,60%	2,76	2,28	2,46

2018	56%	2,86	2,27	2,42
2019	45,70%	2,8	2,25	2,4
2020	43,60%	2,88	2,3	2,44
2021	35%	-	2,29	-
2022	37%	2,74	2,26	2,4

<https://archiv-nuv.npi.cz/t/nzz.html>

2020 – 2022 zdroj dat: CZVV

Graf: Vývoj úspěšnosti žáků u závěrečných zkoušek

Při práci na aktualizaci jednotných zadání se velmi osvědčily porady škol vedené distanční formou. Využití Teams platformy umožňuje širší záběr porad, a to jak počtem účastníků, tak i obsahem. Z důvodu časových úspor ze strany škol byl velký zájem o účast na poradách ve srovnání s poradami realizovanými prezenční formou. Organizační zajištění je operativnější, u některých oborů docházelo k opakovaným kratším pracovním schůzkám. Zvýšil se zájem škol spolupodílet se na inovaci obsahu jednotných zadání.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

SEZNAM ZKRATEK

CZVV; Centrum	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
FÚ	Finanční úřad
IS	Informační systém
ISZZ	Informační systém závěrečné zkoušky
JPZ	Jednotná přijímací zkouška
JZZZ	Jednotné zadání závěrečné zkoušky
MA+	Matematika rozšiřující
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Maturitní zkouška
NOK	Nezávislá odborná komise MŠMT
p. b.	procentní bod
PSSZ	Pražská správa sociálního zabezpečení
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SOP	Samostatná odborná práce
SOŠ	Obory středních odborných škol (obory kategorie M)
SOU	Obory středních odborných učilišť (obory kategorie L0)
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZO	Zkušební období
ZZ	Závěrečná zkouška v oborech s výučním listem